

Diskursi i Integrimit Evropian në Shtypin e Shkruar Shqiptar

Koordinatorë

Mariola Qesaraku, Friedrich Ebert Stiftung

Klodjan Seferaj, Fondacioni Shoqëria e Hapur për Shqipërinë

Autorët

Besnik BAKA, Dalina JASHARI, Dorian JANO, Gentiola MADHI, Lavdrim LITA

Diskursi i Integritetit Evropian në Shtypin e Shkruar Shqiptar

Besnik BAKA
Dalina JASHARI
Dorian JANO
Gentiola MADHI
Lavdrim LITA

Dhjetor 2016

Botues: Friedrich-Ebert-Stiftung
Office Tirana
Rr. Abdi Toptani
Torre Drin, Kati i 3-të
Kutia Postare 1418
Tiranë, ALBANIA

Autorë: Besnik BAKA
Dalina JASHARI
Dorian JANO
Gentiola MADHI
Lavdrim LITA

Opinionet, gjetjet, konkluzionet dhe rekomandimet e shprehura në këtë botim janë të autorëve dhe nuk reflektojnë domosdshmërisht ato të Fondacioneve.

Këto publikime nuk mund të përdoren për arsye komerciale pa miratim me shkrim nga të dy Fondacionet.

Tabela e përmbajtjes

Hyrje	5
1. Metodologjia e studimit	6
2. Analiza sasiore	9
3. Analiza cilësore: Raste studimore	18
3.1 Vizita e Knut Fleckenstein dhe Eduard Kukan	19
3.2 Vizita e Federica Mogherinit	21
3.3 Vizita e Johannes Hahn	25
3.4 Dita e Evropës	29
Konkluzione	32
Burimet	34
Aneks 1: Ditët kulmore të artikujve mbi integrimin evropian në media	35
Aneks 2: Libri i kodeve	37
Aneks 3: Intervista me kryeredaktorët	40

Hyrje

Shqipëria ka hyrë në një fazë të re në marrëdhëniet e saj me Bashkimin Evropian. Pas marrjes së statusit të vendit kandidat, hapi tjetër është hapja e negociatave për anëtarësim në BE, çka do të kërkojë një angazhim më të madh në ndërmarrjen e reformave thelbësore në vend. Në këtë proces të reformave të brendshme dhe negociatave për anëtarësim, është i nevojshëm informimi dhe përfshirja sa më e gjerë e publikut.

Në këtë kontekst, roli i medias (me të gjitha format dhe kanalet e saj të informimit) është shumë i rëndësishëm, jo vetëm në informimin e publikut, por edhe në formësimin e perceptimeve dhe opinioneve publike lidhur me procesin e integritimit evropian dhe çështje të lidhura me BE-në. Përgjithësisht, shqiptarët kanë një qëndrim pozitiv ndaj integritimit në Bashkimin Evropian, ndër vlerësimet më të lartat në të gjithë rajonin, me përjashtim të Kosovës, me 81% të qytetarëve të cilët e perceptojnë anëtarësimin në BE si një gjë të mirë.¹ Në një sondazh të fundit kombëtar, shqiptarët janë të interesuar në informimin në lidhje me BE-në (vetëm 4% e shqiptarëve nuk kërkonin për informacione rreth Bashkimit Evropian), 22% e shqiptarëve përdorin gazetatat ditore si burim informimi, ndërsa 25% e shqiptarëve lexojnë shtypin e përditshëm çdo ditë ose pothuajse çdo ditë pavarësisht se vetëm 43% e shqiptarëve kanë një tendencë për të besuar shtypin.²

Pavarësisht qëndrimit pozitiv të publikut shqiptar ndaj Bashkimit Evropian si dhe përdorimit joparësor që ka shtypi i shkruar tradicional (gazetat),³ ka një hendek hulumtimi mbi diskursin e shtypit të shkruar në inkuadrimitin e opinionit publik. Ky studim shqyrton diskursin e integritimit evropian në shtypin e shkruar dhe mënyrën se si gazetatat në Shqipëri raportojnë në lidhje me procesin e integritimit evropian.

1. Shih: Regional Cooperation Council (2016) "Balkan Opinion Barometer"; Pyetja *Do you think that EU membership would be (is - for Croatia) a good thing, a bad thing, or neither good nor bad for your economy?*

2. Shih: OSFA (2015) "Final report: National survey on perceptions & expectations towards a potential EU membership of Albania, Tirana.

3. Shumica e shqiptarëve (74% e tyre) kërkojnë për informacion në lidhje me BE-në ose (80% e tyre) marrin informacion mbi çështjet politike evropiane. Televizioni është burimi më i besuar (73% e shqiptarëve) dhe kanali më i përdorur i informimit (qytetarët shqiptarë shpenzojnë mesatarisht 2 orë e 40 minuta në ditë). Shih: OSFA (2015) "Final report: National survey on perceptions & expectations towards a potential EU membership of Albania", Tirana.

1. Metodologjia e studimit

Për studimin e diskursit të integritimit evropian në shtypin e shkruar, u monitoruan 4 gazeta të përditshme (Mapo, Panorama, Gazeta Shqiptare dhe Shqiptarja.com) për një periudhë 6 mujore (janar – qershor 2016)⁴. Përzgjedhja e këtij kampioni gazetash u bë duke marrë në konsideratë: 1) rëndësinë e tyre si burim i përgjithshëm informacioni masiv për qytetarët shqiptarë;⁵ si dhe 2) pronësinë e tyre.⁶ Një përzgjedhje e tillë e gazetave na lejon të japim një panoramë më të plotë në lidhje me diskursin mbi integritimin evropian në shtypin e shkruar shqiptar.

Për efekt të këtij studimi, diskursi mbi “procesin e integritimit në Shqipëri» nënkupton çdo shkrim të botuar në gazetë, në të cilin të paktën një nga fjalët e përzgjedhura më poshtë shfaqet të paktën një herë:

“Anti korrupsion” OSE “BE” OSE “bashkimi e?ropian” OSE “bashkimit e?ropian” OSE “bashkimin e?ropian” OSE EURALIUS OSE europarlament* OSE Fleckenstein OSE Flekenstein OSE Gjoshë OSE Hahn OSE “Hapja e kapitujve” OR “Integrimi e?ropian” OSE “Integritimit e?ropian” OSE “integrimin e? ropian” OSE Juncker OSE junker OSE “k?shilli e?ropian” OSE “k?shillit e?ropian” OSE “k?shillin e?ropian” OSE komisioner* OSE “e komisioni? ropian” OSE “komisionit e? uopian” OSE “komisionin e?ropian” OSE kryediplomat* OSE Kukan OSE Mogherini OSE “parlamenti e?ropian” OSE “parlamentin e?ropian” OSE “parlamentit e?ropian” OSE “5 prioritetet” OSE “5 prioritetet” OSE “5 prioritetetve” OSE “pes? prioritetet” OSE “pes? prioritetet” OSE “pes? prioritetetve” OSE “Progres Raport” OSE “Progres raportit” OSE “Progres raportin” OSE Tusk OSE Vlahutin OSE (Bregu dhe Integrim *) OSE (bushati dhe Integrim *)

Shënime: Gjatë kërkimit në databazën e të dhënave të gazetave u përdorën këto opsione: OSE nënkupton që mjafton njëra prej fjalëve të shfaqet në artikull/titull; ? nënkupton që nuk jemi të sigurt se cila shkronjë është përdorur (p.sh *e* ose *ë* mund të ketë qenë përdorur). * nënkupton që fjala mund të jetë lakuar si p.sh Integrim apo Integrimi apo integrimin ose Integritimit

Studimi ndahet në dy etapa të analizës. Në fazën e parë u krye një analizë sasiore e të dhënave të përfituara, për të patur një panoramë të përgjithshme mbi frekuencën, autorësinë e artikullit, rëndësinë që zënë lajmet mbi integritimin evropian përsa i përket numrit të fjalëve, shoqërimit ose jo të lajmit me fotografi, rubrikave si dhe prezantimi/njoftimi i lajmit në faqe të parë të gazetës ose jo. Me ndihmën e një motori-kërkimi, u kërkua për artikuj të cilët përmbanin të paktën një herë një prej fjalëve kyçe të identifikuara më lart. Ky kërkim rezultoi në një total prej 2782 artikujsh për të gjitha gazetat në studim në gjithë harkun kohor prej 6 muajsh.⁷ Nga këto, 662 janë artikuj të dublikuar pasi janë edhe në faqen e parë të gazetës edhe në brendësi, ndërsa 108 artikuj janë në kategorinë ‘reklama’, njoftime tenderash dhe punësimi, (total 2120 – 108 = 2012).

Përveç të dhënave të përfituara nga baza e të dhënave (si titulli, data e gazetës dhe artikullit, emri i autorit,

4. Harku kohor i studimit: 05 Janar deri në 30 Qershor 2016.

5. “Panorama” është gazeta më e madhe në vend nga tirazhi, mbi 10 mijë kopje ndërsa gazetat e tjera janë me një tirazh prej më pak se 5000 kopje në ditë, sipas të dhënave nga shtypshkronjat. Gazeta “Shqiptarja.com” është media e shkruar dhe online (Shih: Liperi, 2016). Pavarësisht këtij tirazhi, është përllogaritur që gazetat shpërndajnë rreth 1000 kopje, nga këto shiten vetëm disa qindra (IREX 2016: 12). Gazeta Shqiptarja.com dhe Mapo nuk dalin përkatësisht ditën e hënë dhe ditën e diel.

6. Sipas pronësisë gazetat e financuara nga biznesmenë (Panorama), nga kompani (Mapo), Gazeta Shqiptare dhe ndarje aksionesh midis kompanive dhe gazetarëve (Shqiptarja.com). Referuar të dhënave të Qendrës Kombëtare të Regjistrimit. Ndërkohë studimi nuk merr në konsideratë gazetat e partive politike (Shih: ISHM, 2014).

7. Gazeta Mapo = 633; Gazeta Shqiptare=709; Panorama = 691; Shqiptarja = 754.

rubrika dhe numri i faqes në të cilën shfaqet artikulli, madhësia e shkrimit e shprehur në centimetra katror dhe numër fjalësh), grupi i autorëve monitoroi bazën e të dhënave për informacione shtesë sipas librit të kodeve, i hartuar për qëllimin e këtij studimi (si p.sh. madhësinë dhe relevancën e fotografisë të përdorur për lajmin/ngjarje, praninë dhe pozicionin e artikullit në faqen e parë të gazetës, konteksti dhe lidhja e artikullit me çështje të integritimit evropian, si dhe numri i fjalëve kyçe të përdorura në tekst, shihni aneksin 2).

Për të siguruar që artikujt trajtojnë çështje të lidhura me integritimin evropian dhe nuk e përmendin fjalën kyç shkarazi, autorët kontrolluan manualisht artikujt e gjetur për të vlerësuar nëse janë relevante për procesin e integritimit evropian (variabli relevanca), apo fjala kyçe është jo-relevante për artikullin (variabli numri i fjalëve kyç në tekst).⁸ Nga ky vlerësim i dytë, një total prej 1259 artikujsh diskutojnë integritimin evropian, ndërkohë 649 janë vlerësuar si totalisht jo-relevante për studimin në fjalë, pasi pavarësisht se shumica e tyre përmbajnë disa (1-4) fjalë kyçe ato janë përdorur jashtë kontekstit të integritimit evropian. Një vlerësim i thjeshtë tregon një korrelacion midis variablave të relevancës dhe numrit të fjalëve kyçe.⁹

Tabela 1: Kryqëzimi i Tabelave: Relevanca e artikullit mbi integritimin evropian me numrin e fjalëve kyçe në tekst (Relevance

* Nr Keywords)

		Nr. Keywords (Numri i fjalëve kyçe në tekst)																Total
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15+	
Relevanca (Lidhja e artikullit me çështje të Integritimit Evropian)	0 = nuk ka lidhje	185	231	128	52	25	10	3	7	1	2	3	2	0	0	0	0	649
	1 = lidhja e ulët	7	171	177	128	57	31	21	9	6	7	7	2	2	1	1	4	631
	2 = lidhja e lartë	2	50	82	108	65	75	78	36	30	21	18	16	11	9	4	23	628
Total		194	452	387	288	147	116	102	52	37	30	28	20	13	10	5	27	1908

Shënim: Nga vlerësimi i bërë kemi një mungesë prej 212 të dhënash të cilat mungojnë në sistem pasi janë lënë pa u koduar për shkak se klasifikimi i tyre ka qenë i vështirë.

Në fazën e dytë, u ndërmor një analizë cilësore nisur nga supozimi që mbulimi i lajmeve që lidhen me integritimin tenton të jetë ciklik, d.m.th. informacioni mungon zakonisht nga politika editoriale e gazetave kombëtare dhe kulmon vetëm rreth ngjarjeve të rëndësishme. Analiza cilësore mundëson portretizimin e informacione kontekstuale gjatë ngjarjeve të rëndësishme, duke siguruar një kuptim më të madh dhe më të thellë, si dhe për të vlerësuar zhvillimin e mbulimit mediatik gjatë ngjarjeve kyçe, qoftë evropiane apo kombëtare, si p.sh. reforma në drejtësi ku lajmi zë një pjesë të konsiderueshme të rendit të ditës të gazetave, si dhe gjatë periudhave rutinë ku nuk ka lajme të rëndësishme të planifikuara si në nivel kombëtar apo atë të BE-së). Rasti i takimeve bilaterale (BE-Shqipëri) me përfaqësues të nivelit të lartë për ecurinë e Shqipërisë përbën një eveniment thelbësor për integritimin evropian të vendit dhe si e tillë debatet përreth tyre përbëjnë një rast të mirë studimi, me shumë gjasa për të patur një mbulim mediatik;

8. P.sh. Fjala BE (është një togfjalësh i cili mund të gjendet/të jetë pjesë përbërëse e një fjale si p.sh. *besim, Tabelë, humbet, mbet* etc.

9. Koeficienti i korrelacionit Pearson midis variablave të relevancës dhe fjalëve kyçe në tekst është 0.490 i rëndësishëm në nivelin 0.01 (2-tailed). Edhe koeficientet e korrelacionit Kendall's dhe Spearman's janë të kënaqshëm (0.511 dhe 0.598 respektivisht). Shih: Riffe *et. al.* 2014: 155.

ndërsa rasti i ditës së Evropës dhe debatet që e rrethojnë atë ka më pak gjasa për një mbulim mediatik, pasi kjo është një ngjarje simbolike e lidhur me vlerat dhe identitetin e Bashkimit Evropian dhe jo drejtpërdrejt me integrimin e Shqipërisë.

Ne monitoruam mediat, jo vetëm në ditën e veçantë të ngjarjes, por edhe 2 ditë para dhe pas ngjarjes.

Ngjarjet që janë monitoruar dhe do të analizohen në detaje janë:

- *8 shkurt 2016*: Vizita e raporterëve për Shqipërinë në Parlamentin Evropian, Knut Fleckenstein dhe Eduard Kukan (Personalitete të lartë evropiane, të lidhur drejtpërdrejt me procesin e integritimit evropian);
- *3 mars 2016*: Vizita e Përfaqësueses së Lartë për Politikën e Jashtme dhe të Sigurisë së BE-së, Federica Mogherini (Personalitet i lartë evropian –natyrë simbolike);
- *30 mars 2016*: Takimi i 6^{të} i Dialogut të Nivelit të Lartë, BE- Shqipëri me pjesëmarrjen e Johannes Hahn, Komisioner i Fqinjësisë dhe Negociatave për Anëtarësim (politika thelbësore integruese evropiane, BE - Shqipëri);
- *9 maj 2016*: Dita e Evropës (Konotacioni konstruktiv – Evropianizimi si vlerë dhe identitet).

Në të dyja fazat e analizës u mbajt parasysh identifikimi i çështjeve specifike të ndërlidhura me integrimin evropian, niveli i shtrirjes së diskutimit (gjatësia e artikujve) dhe dendësia e informacionit (trajtimi në thellësi, me detaje dhe informacion të bazuar në fakte, jo thjesht opinione), në diskutimin e temës, referimi (kryesisht) i aktorëve dhe institucioneve të BE-së apo atyre kombëtarë, si dhe trajtimi i çështjes nga këndvështrimi politik apo ai qytetar. Inkuadrimi dhe toni i artikujve janë pikësnyimi kryesor i analizës cilësore të rasteve të studimit, për të kuptuar nëse artikujt kanë tone neutrale apo pozitive/negative dhe ndaj kujt; si dhe nëse inkuadrimi është argumentues duke përmendur dy ose më shumë perspektiva të ndryshme të një çështjeje, kontradiktor nëse artikulli i referohet ndonjë konflikti apo mosmarrëveshjeje, apo opinion dhe vlerësim tërësisht personal.

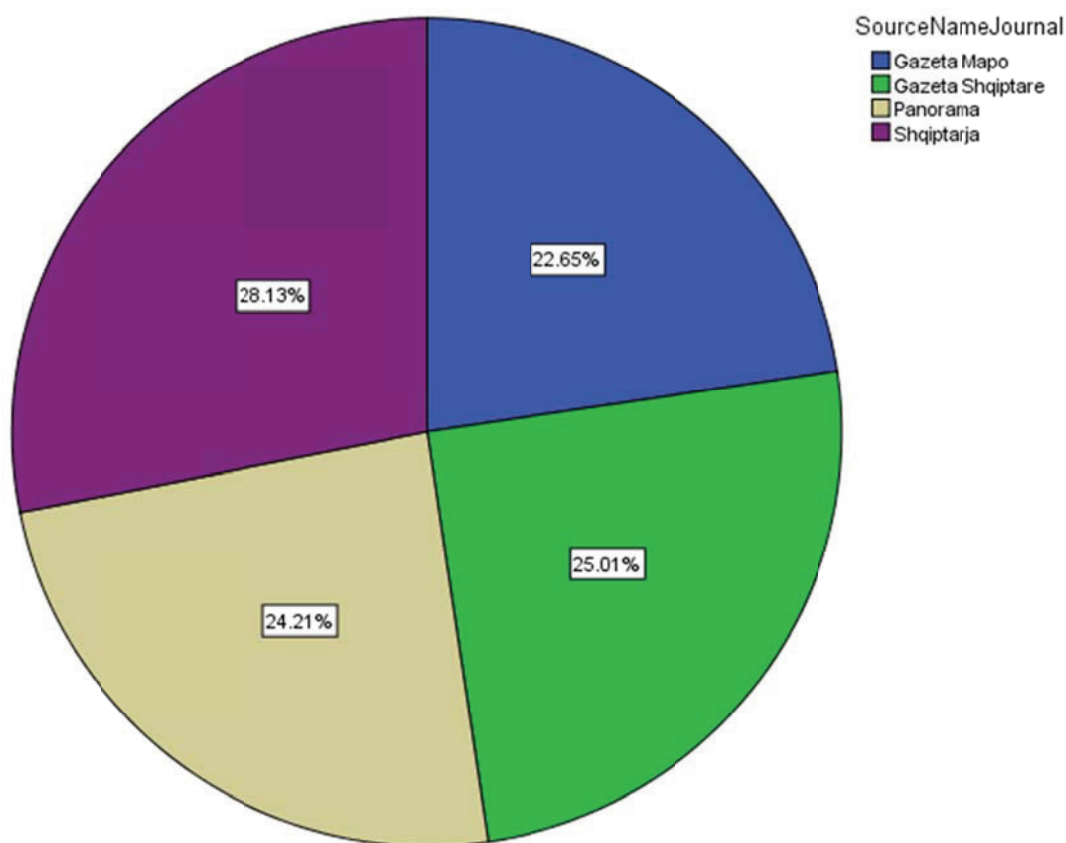
Intervista gjysmë të strukturuar u realizuan edhe me kryeredaktorët e katër gazetave duke kërkuar opinionin e tyre në disa pyetje kyçe të përgjithshme, me qëllim vlerësimin e politikave editoriale, perceptimeve, njohurive dhe qëndrimeve të gazetarëve rreth çështjeve të cilat janë të lidhura me integrimin evropian (shih aneksin 3).

2. Analiza sasiore

Në këtë studim, janë 2012 artikuj relevantë (çështje të lidhura me integritimin evropian), nga të cilët: gazeta Mapo ka 443 artikuj rreth 'integritimit'; Gazeta Shqiptare - 509 artikuj; gazeta Panorama - 476 artikuj dhe Shqiptarja.com me numrin më të lartë prej 585 artikujsh.

Vërejmë se shpërndarja e artikujve në të katërt gazetatat që janë marrë në studim është e përafërt, ku të gjitha gazetatat kanë një tendencë të ngjashme përse i përket mbulimit të artikujve/lajmeve me sfond integritimin evropian edhe pse siç do e shohim në analizën tonë, mënyra e trajtimit të këtyre lajmeve/ngjarjeve është e ndryshme dhe varion në varësi të vizitave të përfaqësuesve të BE-së në Tiranë apo dhe të datave simbolike.

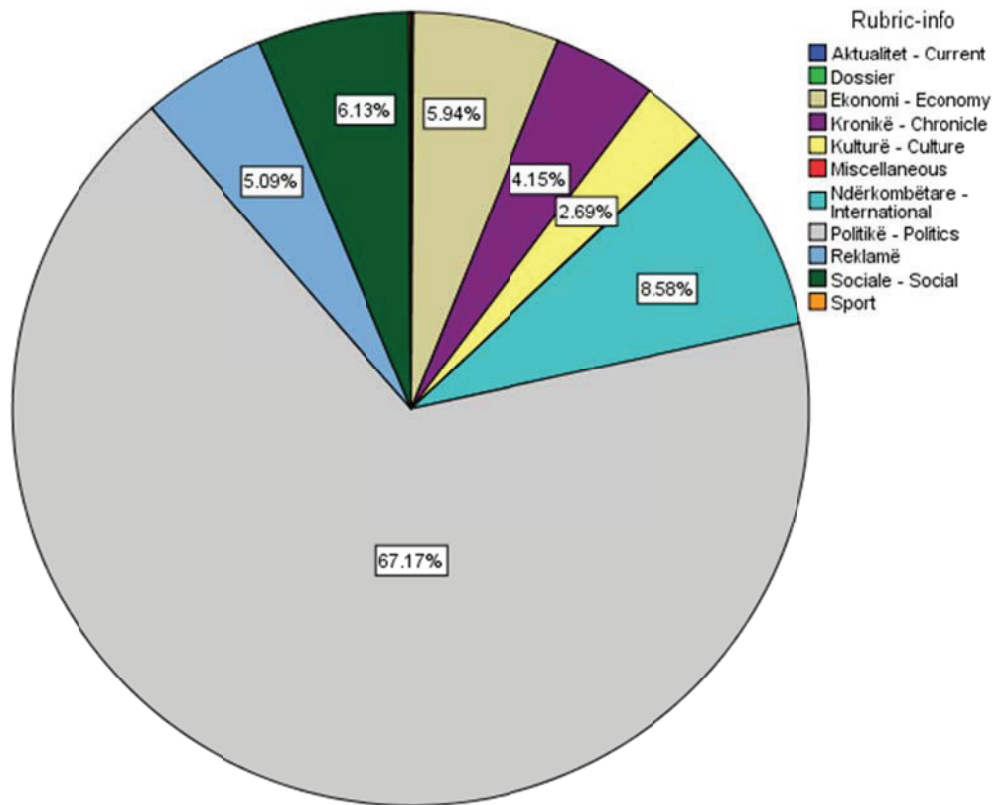
Figura 1: Shpërndarja e artikujve mbi integritimin evropian

Nëse shohim shpërndarjen e artikujve sipas **rubrikave**, vërejmë një shtrirje tërësisht të zhdrejtë. Pjesa më e madhe e artikujve të identifikuar janë në fushën e *politikës*, më shumë se 70%, dhe më pas me 9% në vendin e dytë janë lajmet *ndërkombëtare*, të cilat kryesisht fokusohen në zhvillimet jashtë Shqipërisë e kanë relevancë të ulët (figura 2). Ndërkohë një pjesë e vogël e artikujve, rreth 15.6% e tyre në total, përqendrohen në 3 rubrika kyçe si: *ekonomi*, *kulturë* dhe *sociale*, të cilat trajtojnë tema specifike në fushat

përkatëse. Rubrika *sociale* dhe *sport*, në mënyrë specifike, janë më pak të konsideruarat në lidhje me temat e BE-së, kjo edhe për vetë faktin se temat e integritimit më së shumti lidhen me diskutime teknike apo/dhe çështje të përgjithshme, pa mundur të trajtojnë tema specifike në fushën *sociale* të cilat mund të kenë ndërlidhje me të (figura 2).

Figura 2: Shpërndarja e artikujve sipas rubrikave

Relevanca, term i përdorur për të treguar që ekziston një lidhje e qenësishme me subjektin, është një nga indikatorët kryesorë në këtë studim, sepse tregon se ka një shpërndarje gjithashtu të drejtë të ‘relevancës’ mes gazetave nëse i referohemi të gjithë artikujve në total. Nga 2012 artikuj të marrë në shqyrtim, vetëm 1289 (64%) prej tyre janë cilësuar si të përshtatshëm (*relevantë*), nga ku 654 prej tyre janë me *relevancë* të ulët, 633 me *relevancë* të lartë për integrimin evropian, ndërsa 724 janë konsideruar si *jo të lidhur* me procesin e integritimit.

Tabela 2: Relevanca e artikujve

		Frekuenca	Përqindja (%) e vlefshme
Relevanca	Zero (0)	724	35.5
	E ulët (1)	654	32.6
	E lartë (2)	635	31.9
	Totali	2013	100.0

Tabela 3: Relevanca në varësi të rubrikës

		Relevanca			Totali
		Nuk ka (0)	E ulët (1)	E lartë (2)	
Rubric-info	Aktualitet -	1	0	0	1
	Dossier	0	1	0	1
	Ekonomi -	51	39	36	126
	Kronikë -	58	24	6	88
	Kulturë -	35	18	4	57
	Ndërkombëtare -	68	62	52	182
	Politikë -	439	466	518	1423
	Reklamë	0	0	2	2
	Sociale -	70	43	17	130
	Sport	1	1	0	2
Totali		724	654	635	2012

Por, nëse i referohemi gazetave specifike, “Gazeta Shqiptare” ka nivelin më të lartë të *relevancës* në artikujt e saj, ku 40% janë të nivelit “më të lartë të relevancës” dhe 25.3% me nivel mesatar, ndërkohë që tek “Shqiptarja.com”, rreth 55% e artikujve janë të nivelit më të ulët: (0). Kjo tregon qartë mbulimin e ndryshëm që i është bërë temave të ‘integritetit’ nga gazetatat specifike.

Tabela 4: Relevanca në varësi të gazetës

		Relevance			Totali
		Nuk ka (0)	E ulët (1)	E lartë (2)	
SourceNameJournal	Gazeta Mapo	147	143	152	442
	Gazeta Shqiptare	156	129	224	509
	Panorama	100	235	141	476
	Shqiptarja.com	321	146	118	585
Totali		724	653	635	2012

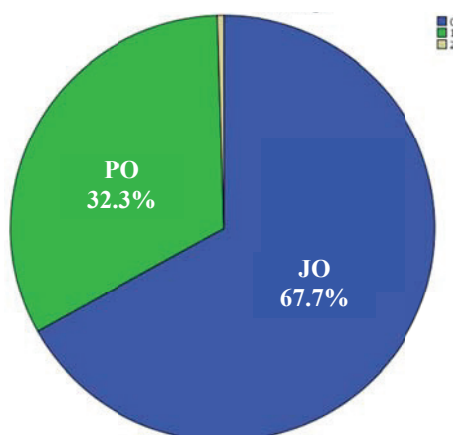
Në një vështrim të përgjithshëm të katër gazetave të përzgjedhura, gjithashtu vërejmë se, pjesa dërmuese e artikujve kanë kontekst të brendshëm e lidhen drejtpërdrejt me çështje të integritetit evropian të Shqipërisë në aspekte të ndryshme, kryesisht siç përmendëm, politike. Kjo mund të shpjegohet edhe me faktin se lajmet politike, kryesisht i referohen diskursit politik dhe i atribuohen figurave publike në mënyrë të drejtpërdrejtë. Shumica e debateve në këtë kategori janë për konsum të përditshëm politik, pa mundur të shkojnë në thellësi të çështjeve. Raportimi i informacionit, i ndërtuar mbi deklarata politike, është vija e sjelljes e reporterëve të politikës, ndërkohë që shumë pak artikuj bëjnë pjesë në rubrika të rëndësishme për trajtimin e çështjeve të ndryshme si: *ekonomi, sociale, kulturë*, etj. Artikujt në këto rubrika kërkojnë thellim, kohë materiale dhe ekspertizë specifike duke e lidhur në kontekstin e integritetit.

Tabela 5: Relevanca në varësi të kontekstit

		Konteksti				Totali
		1	2	3	4	
		Çështje e brendshme	Rajonale	Ndërkombëtare	Mikse	
Relevanca	Nuk ka (0)	558	54	55	44	718
	E ulët (1)	478	50	68	56	654
	E lartë (2)	469	49	76	38	632
Totali		1505	153	199	138	2004

Faqja e parë, është një aspekt shumë i rëndësishëm përse i përket vizibilitetit dhe rëndësisë që një e përditshme i jep artikujve që trajtojnë aspekte ose çështje të integritimit evropian. Analiza e faqeve të para mund të japë të dhëna parësore mbi politikën editoriale dhe interesin publik, e cila shpaloset konkretisht në rënditjen e titujve në faqen e parë, të cilët kanë lidhje të drejtpërdrejtë me integrimin (Figura 3).

Figura 3: Pozicioni në faqe të parë

Në tërësi vërejmë se rreth 1 në 3 artikuj mbi integrimin ia ka dalë mbanë të shfaqet në faqen e parë të gazetave respektive, pra, rreth 33.5% e artikujve. Por shumica dërrmuese e tyre kanë qenë të vendosura si tituj të dorës së dytë (27.5%), e më pak se 6% rezultojnë të kenë qenë tituj kryesorë. Specifikisht, nga 658 tituj të shfaqur në faqen e parë në të katër të përditshmet gjatë periudhës së monitoruar, 61 tituj janë në aperturën e gazetës Shqiptarja.com, 15 tituj në Gazetën Shqiptare, 26 tituj në gazetën Mapo, 14 tituj në gazetën Panorama.

Tabela 6: Pozicioni në faqen e parë sipas gazetave

	Prezenca në faqen e parë			Totali
	0 Nuk Shfaqet	1 Po, Titull Kryesor	2 Po, Titull Dytësor	
Gazeta Mapo	338	26	77	441
Gazeta Shqiptare	337	15	156	508
Panorama	278	14	183	475
Shqiptarja.com	398	61	126	585
Totali	1352	116	542	2009

Gjatësia e artikullit gjithashtu është një tregues i thellësisë së trajtimit të çështjeve në artikujt e identifikuar. Vërejmë se vetëm 18.6% e të gjithë artikujve janë ‘të zgjeruar’, ndërkohë që rreth 50.7 % janë artikuj të shkurtër, pa mundur të hyjnë në analiza të mirëfillta për të trajtuar aspekte të ndryshme të integritetit (tabela 7).

Tabela 7: Gjatësia e artikujve në të gjitha gazetat

	Frekuenca	Përqindja (%) e vlefshme
1 = I shkurtër (0-500 fjalë)	1022	50.7
2 = I mesëm (500 – 1000 fjalë)	618	30.7
3 = I zgjeruar (mbi 1000 fjalë)	374	18.6
Totali	2014	100.0

Pjesa më e madhe e artikujve ‘të zgjeruar’ janë të kontekstit ‘të brendshëm’, pra çështjet e integritetit janë konsumuar në debatet publike brenda vendit, ku dallohen 117 nga 1614 në total (rreth 72%) e të gjithë artikujve të zgjeruar. Pjesa tjetër prej 28% është përqendruar në debatet publike në shtetet e BE-së dhe në organet vendimmarrëse në Bruksel (tabela 8).

Tabela 8: Gjatësia e artikujve në varësi të kontekstit

		Konteksti				Totali
		1 Çështje e brendshme	2 Rajonale	3 Ndërkombëtare	4 Mikse	
Gjatësia e Artikullit CM2	1 = I shkurtër (< ¼)	989	103	113	66	1280
	2 = I mesëm (¼ - ½)	399	39	65	57	560
	3 = I zgjeruar (>½)	117	11	21	15	164
Totali		1505	153	199	138	2004

Në një analizë të korrelacionit midis gjatësisë së artikullit në raport me faqen e parë, del në pah fakti se 54% e artikujve të grupit të dytë (500-1000 fjalë), kanë qenë në faqen e parë kundrejt vetëm 19% të artikujve të vegjël (nën 500 fjalë).

Kjo reflektohet edhe në pozicionin që ata kanë në faqen e parë, ku vetëm 4% e artikujve të vegjël pozicionohen si *artikuj kryesorë*, kundrejt 8.3% dhe 9,7% respektivisht të artikujve ‘të zgjeruar’ ose ‘shumë të zgjeruar’.

Tabela 9: Madhësia e artikullit në varësi të pozicionit në faqe të parë

		Pozicioni në faqen e Parë			Totali
		Nuk figuron	Kryeartikull	Artikull Dytësor	
Gjatësia e Artikullit CM2	I shkurtër	1038	53	194	1285
	I mesëm	266	47	247	560
	I zgjeruar	48	16	101	165
Totali		1352	116	542	2010

Artikujt me ‘kontekst të brendshëm’, ku mbulohej tema që kryesisht prekin vendin dhe politika/ngjarje të brendshme, dominojnë në kategorinë e ‘zgjeruar’ me 117 artikuj, duke i dhënë më shumë rëndësi

çështjeve të brendshme të integritimit të Shqipërisë. Kjo reflektohet edhe në një analizë që mund t'i bëhet faqes së parë të gazetave, ku: nga 662 artikuj që figurojnë në faqet e para, 529 janë me kontekst të brendshëm, 65 tek 'ndërkombëtares' dhe pjesa tjetër 'rajoni' apo 'e përzier' (tabela 10).

Tabela 10: Madhësia e artikullit në varësi të kontekstit

		Konteksti				Totali
		Rajonal	Ndërkombëtar	Miks		
Prania në	0 (jo prezent)	968	128	134	103	1341
Faqen e Parë	1 (prezent)	529	25	65	32	652
Totali		1497	153	199	135	1993

Meqënëse në tërësi artikujt politikë dominojnë në numër, aspak rastësisht artikujt politikë që lidhen me integrimin janë edhe në fokusin e gazetave duke i kushtuar hapësira të mëdha debateve politike në lidhje me integrimin (tabela 11).

Tabela 11: Madhësia e artikullit në varësi të rubrikës

		Rubrika											Totali
		Aktualitet	Politikë	Ekonomi	Sociale	Kulturë	Ndërkombëtare	Kronikë	Dossier	Të Ndryshme	Reklamë	Sport	
Gjatësia e Artikullit	I shkurtër	1	943	71	67	17	126	58	1	0	1	1	1286
	I mesëm	0	374	37	49	29	47	25	0	0	1	1	563
	I zgjeruar	0	107	18	14	11	9	5	0	1	0	0	165
Totali		1	1424	126	130	57	182	88	1	1	2	2	2014

I njëjti trend reflektohet edhe në gazetat specifike të cilat ruajnë të njëjtën shpërndarje, por gazeta Mapo dallohet sepse i kushton disi më shumë hapësirë artikujve të integritimit, ndjekur nga Gazeta Shqiptare. Më pak hapësirë duket se i ka kushtuar Shqiptarja.com, ku 80% e artikujve që kanë lidhje me integrimin, janë telegrafike.

Tabela 12: Gjatësia e artikujve në varësi të gazetës

		Gjatësia			Totali
		I shkurtër	I mesëm	I zgjeruar	
Mapo	Nr	214	187	42	443
	%	48.3%	42.2%	9.5%	100.0%
Gazeta Shqiptare	Nr	288	167	54	509
	%	56.6%	32.8%	10.6%	100.0%
Panorama	Nr	314	117	45	476
	%	66.0%	24.6%	9.5%	100.0%
Shqiptarja.com	Nr	469	92	24	585
	%	80.2%	15.7%	4.1%	100.0%
Totali	Nr	1285	563	165	2013
	%	63.9%	28.0%	8.2%	100.0%

Këtë qasje e përforcon edhe vëzhgimi që është bërë në lidhje me **autorësinë** e artikullit, ku rreth 64% e artikujve në total janë *pa autor*, duke rënë më së shumti në kategorinë e një raportimi të thjeshtë të një ngjarjeje apo çështjeje, pa arritur në analiza të mirëfillta të vetë gazetarëve apo nga ekspertë të fushës.

Tabela 13: Autorësia në artikull në varësi të gazetës

Gazeta versus Autori		Emri i gazetave				Totali
		Mapo	Gazeta Shqiptare	Panorama	Shqiptarja.com	
Autori	0 (mungon)	336	301	283	372	1292
	1 (prezent)	107	208	193	213	721
Totali		443	509	476	585	2013

Shkrimet/artikujt me ‘autor’ kanë patur tendencë të jenë shkrime më të thelluara e analiza më të fokusuara, zakonisht duke ardhur nga gazetarë të njohur në fushën përkatëse, apo ekspertë të jashtëm. Ndaj edhe ky indikator na tregon shumë rreth artikujve.

Në një vështrim të përgjithshëm të gazetave mbi ‘autorësinë’ e artikujve vërehet se në secilën gazetë, janë gazetarë specifikë të cilët mbulojnë direkt ose indirekt çështjet e integritetit, por në anën tjetër artikuj nga ekspertë të fushës janë të rastësishëm e të pakët në të katër gazetatat. Këtu dallohet gazeta Mapo në të cilën rreth 75.8% e artikujve janë pa autor.

Artikujt me ‘autor’ vërehet se kanë më shumë gjasa për të qenë në faqen e parë, si lajm kryesor apo dytësor. Gjithashtu, vihet re se gazetarët që mbulojnë *politikën e brendshme* raportojnë më shumë, përkundër gazetarëve që mbulojnë çështjet ekonomike, sociale dhe kulturore. Nga 656 tituj me fokus ‘integritimin evropian’ në faqen e parë, 63% e tyre kanë qenë me *autor*, ose e thënë ndryshe 57% e artikujve me autorë, janë në faqen e parë.

Tabela 14: Autorësia në artikujt e faqes së parë

		Faqja e Parë			Totali
		Mungon	Krye Artikull	Artikull Dytësor	
Autorësia	Pa Autor	1041	243	7	1291
	Me Autor	305	413	3	721
Totali		1346	656	10	2012

Nga analiza dallojmë se ‘konteksti i brendshëm’ ka mbizotëruar edhe kur artikujt e integritetit janë pozicionuar si ‘*apertura*’, nga ku 107 kanë qenë me ‘*kontekst të brendshëm*’ duke ju referuar kryesisht një ngjarjeje aktuale. Në asnjë rast nuk ka qenë titulli kryesor nga ‘*rajoni*’ dhe gjithashtu rrallë tek ‘*ndërkombëtarët*’, vetëm 2 (tabela 15).

Tabela 15: Pozicioni në faqen e parë në varësi të kontekstit

		Konteksti				Totali
		I brendshëm	Rajonal	Ndërkombëtar	Miks	
Pozicioni Faqe e Parë	Jo Prezent	971	128	134	106	1347
	Lajm Kryesor	107	0	2	5	114
	Lajm Dytësor	425	25	62	27	540
Totali		1503	153	198	138	2001

Më specifikisht, përsa i përket **rubrikës** vërejmë se artikujt të përfshirë në rubrikën “*sociale*”: 45.3% e artikujve në të gjitha gazetat në këtë kategori, janë *me autor*, madje në rastin e Gazetës Shqiptare kjo shifër shkon deri në 58%. Por kjo nuk ndodh me ‘rubrikën’ më të përhapur ‘*politika*’, ku artikujt ‘*me autor*’ paraqiten në 34.4%, madje tek disa gazeta specifike, siç është rasti i gazetës Mapo, kjo shifër shkon deri në 13.3%.

Tabela 16: Autorësia në varësi të rubrikës

		Rubrika								
		Aktualitet	Politikë	Ekonomi	Sociale	Kulturë	Ndërkombëtare	Kronikë	Dossier	Të Ndryshme
Autorësia	Pa Autor	1	934	73	71	36	122	53	1	0
	Me Autor	0	490	53	59	21	60	35	0	1
Total		1	1424	126	130	57	182	88	1	1

Rreth 80% e artikujve të integritetit që janë *pa autor*, titujt e tyre nuk figurojnë në faqen e parë. Ndërkohë që titujt e 58 % e artikujve të integritetit *me autor* janë prezent edhe në faqen e parë.

Tabela 17: Autorësia në varësi të faqes së parë

		Faqja e Parë			Totali
		Mungon	Krye Artikull	Artikull Dytësor	
Autorësia	Pa Autor	1041	243	7	1291
	Me Autor	305	413	3	721
Totali		1346	656	10	2012

Fotoja e përdorur, është një element tjetër i rëndësishëm i artikullit, i cili trasmeton një mesazh dhe ndikon në ilustrimin që i bëhet artikullit. Ndaj madhësia dhe relevanca e fotos në lidhje me artikullin janë tregues të rëndësishëm për të kuptuar vizibilitetin dhe rëndësinë që i kushtohet në gazetë.

41.5% e artikujve në total karakterizohen nga *foto të vogla*, e kjo ka një shpjegim duke marrë në konsideratë se shumica e artikujve mbi integritetin zënë sipërfaqe të vogël si dhe janë të shkurtër, duke patur parasysh numrin e fjalëve. Nga të dhënat e grafikut më poshtë del në pah fakti se 24.2 % e artikujve që kanë lidhje me integritetin janë me *foto të madhe* apo me *dy apo më shumë foto*, 56.6% janë me *foto të vogël* ose *të mesme*, ndërkohë që rreth 13% janë pa foto, duke treguar për rëndësinë e ulët të artikullit/lajmit, i servirur kryesisht për të mbushur hapësirat e mbetura në faqe.

Tabela 18: Madhësia e fotos në të gjithë artikujt

	Frekuenca	Përqindja e vlefshme
Të pa vlerësuara	123	6.1
0 = Pa Fotografi	261	13.0
1 = e vogël (më pak se ¼ e artikullit)	571	28.3
2 = e mesme (¼ deri në ½ e artikullit)	571	28.3
3 = e madhe (Më e madhe se ½ e artikullit)	253	12.6
4 = Dy ose më shumë Fotografi	233	11.6
Totali	2012	100.0

Indikatori i relevancës së fotos është ndarë në 3 nivele, për të mundësuar kuptimin e qëllimit të fotos karshi artikullit të shkruar: *‘ilustruese’* (kur fotoja ka si qëllim të jetë në shërbim të kontekstit të artikullit); *‘reale’* (kur fotoja është e vërtetë dhe ka lidhje të drejtëpërdrejtë me ngjarjen/personazhin); *‘i pavendosur’* kur fotoja nuk ka lidhje të drejtëpërdrejtë me ngjarjen, por ka relevancë me artikullin. Më së shumti, 43.6% e fotove që janë përdorur janë *‘ilustruese’*, ku jo domosdoshmërisht kanë lidhje të drejtëpërdrejtë me ngjarjen/temën dhe mbartin një mesazh të caktuar që lidhet me interpretimin e ngjarjes. Gazeta Shqiptare dhe Shqiptarja.com kanë patur tendencë të përdorin më shumë fotot *“ilustruese”*, ku respektivisht vetëm 10.5% e fotove të përdorura tek Shqiptarja.com janë *‘reale’* dhe 9.4 % tek Gazeta Shqiptare.

Tabela 19: Relevanca e fotos në varësi të gazetës

	Relevanca e fotos					Totali
	Të pavlerësuara	Pa Fotografi	ilustruese	Relevante	E papërcaktuar	
Gazeta Mapo	118	75	123	100	27	443
Gazeta Shqiptare	1	44	106	346	12	509
Panorama	5	93	288	89	1	476
Shqiptarja.com	1	50	56	344	133	585
Totali	125	262	573	879	173	2013

3. Analiza cilësore: Raste studimore

Studime të shumta kanë treguar se media ushtron një ndikim të gjerë tek opinioni publik dhe kontribuon në formimin e perceptimeve mbi çështje të ndryshme të natyrës politike, ekonomike apo sociale.¹⁰ Mënyra se si lajmi përçohet tek qytetarët – falë (mos)ndërturjes së burimeve të ndryshme dhe gjuhës së përdorur – ndikon në brendësimin e lajmit dhe reagimin përkatës të qytetarëve ndaj këtyre ngjarjeve.

Monitorimi i gazetave gjatë gjashtë mujorit të parë të vitit 2016 vë në pah faktin se frekuenca e mbulimit të lajmeve mbi integritimin evropian lidhet drejtpërdrejtë me agjendën politike në vend dhe nuk përbën prioritet me vete. Në periudhën kohore të marrë në shqyrtim vërehet se në terësi mbulimi i lajmeve të integritimit është i rastësishëm, me përjashtim të rasteve kur ka patur një vizitë apo çështje të ndikuar nga BE-ja. Nga analiza e të dhënave me prezencë të konsiderueshme të indikatorëve të paracaktuar vërehet se intensiteti i shkrimeve është stimuluar nga faktori ndërkombëtar sepse përkon me ditët kur Tirana zyrtare është vizituar nga europarlamentarë dhe komisionerë të Komisionit Evropian, kur ka pasur deklarta nga përfaqësues të lartë nga Brukseli, apo aktivizëm i lartë i ambasadorëve të huaj në kryeqytet, të cilët vetiu tërheqin mbulim pozitiv jo vetëm në faqet e brendshme, por edhe në faqen e parë. Në disa raste ka pasur përkim edhe me ngjarje rajonale dhe ndërkombëtare me ndikim edhe në Shqipëri, siç kanë qenë marrja e rekomandimit për heqjen e vizave nga ana e Kosovës apo pasojat e referendumit britanik në qershor 2016.

Siç vihet re në figurën 4, piku i lajmeve mbi integritimin evropian arrin gjatë ditës/ditëve të vizitave të funksionarëve të BE-së në Tiranë dhe më pas është në rënie konstante (shihni aneksin 1).

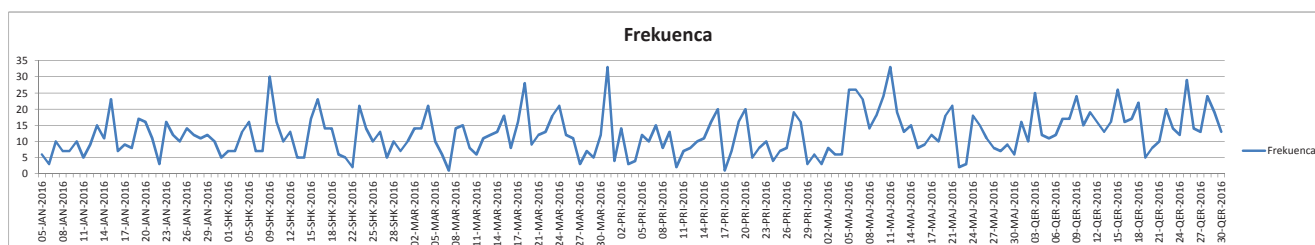

Figura 4: ‘Elektrokardiograma’ e diskursit të integritimit evropian në shtypin e shkruar

Për të patur një fotografi më të detajuar mbi përmbajtjen e artikujve mbi integritimin evropian – çka besohet se ndikon drejtpërdrejtë në mënyrën e brendësimit të këtyre lajmeve nga qytetarët – janë marrë në analizë cilësore katër aktivitete konkrete të ndodhura gjatë harkut kohor në analizë:

- Vizita e raporterëve për Shqipërinë në Parlamentin Evropian, Knut Fleckenstein dhe Eduard Kukan, më 8 shkurt 2016;
- Vizita e Përfaqësueses së Lartë të Bashkimit Evropian për Politikën e Jashtme dhe të Sigurisë, Federica Mogherini, më 3-4 mars 2016;

10. Shih: Silke 2009 për argumentin mbi Integritimin Evropian, ose Price 1988 dhe Gamson & Modigliani 1989 për një argument më të përgjithshëm.

- Vizita e Komisionerit Evropian për Fqinjësinë dhe Negociatat për Anëtarësim, Johannes Hahn, më 30 mars 2016; dhe,
- 9 maji – Dita e Evropës.

Kjo analizë mundëson identifikimin e mënyrës së strukturimit të lajmit dhe inkuadrimit të ngjarjes nga gazetatat. Për këtë qëllim, është përdorur instrumenti i kuadrit, i cili përcakton se si mbulimi i ngjarjeve nga media ndikon në farkëtimin e opinionit publik.

3.1 Vizita e Knut Fleckenstein dhe Eduard Kukan

Në këtë studim është marrë si rast studimor vizita që kanë kryer së bashku në Shqipëri, në datën 8 shkurt 2016, dy raportuesit për Shqipërinë dhe njëkohësisht eurodeputetë, Knut Fleckenstein dhe Eduard Kukan. Pavarësisht se gjatë periudhës së studimit ka patur një sërë vizitash nga përfaqësues të ndryshëm, vizita e dy eurodeputetëve është parë me rëndësi, në kuadër të ecures së zhvillimeve politike në vend, të cilat lidhen me miratimin e reformës në drejtësi. Raportuesi Fleckenstein ka vizituar disa herë Shqipërinë, megjithatë, vizita e marrë në analizë, lidhet me momentin kur në vend sapo ishte miratuar ligji për dekriminalizimin dhe ishte dërguar në Venecia drafti përfundimtar i reformës në drejtësi. Në këtë rast studimor janë vëzhguar artikujt nga data 4 – 12 shkurt 2016 dhe gjithsej janë identifikuar 23 artikuj, të ndarë përkatësisht sipas gazetave në figurën 5.

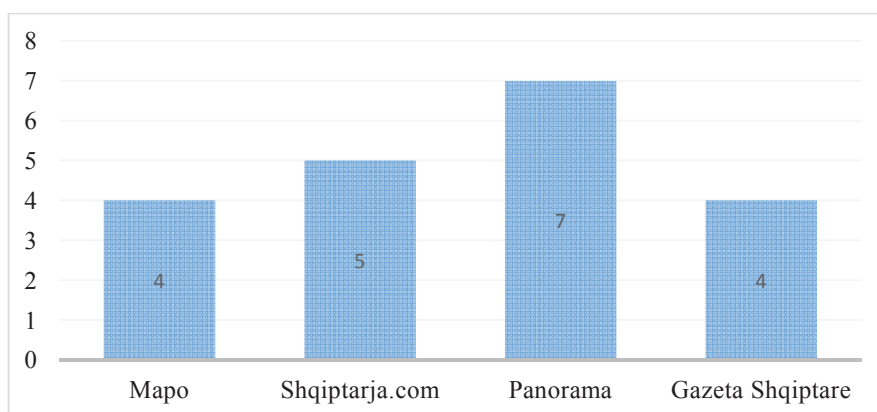

Figura 5: Numri i artikujve sipas gazetave

Sikundër vërehet, tek gazeta Shqiptarja.com janë identifikuar më tepër artikuj. Megjithatë, nga të gjithë artikujt, vërejmë se vetëm 14 artikuj në të katërta gazetatat raportojnë vizitën e eurodeputetëve dhe vetëm 3 prej këtyre përmbajnë autorësinë e gazetarëve¹¹: Shqiptarja.com ka pasqyruar këtë vizitë në 5 artikuj, gazeta Panorama në dy, Gazeta Shqiptare me 3 artikuj dhe gazeta Mapo në 4 artikuj. Pjesa tjetër e artikujve të evidentuar raportojnë mbi ngjarje e deklarata të kryetarëve të grupeve parlamentare apo të kryetarit të PD-së, ku vizita e europarlamentarëve përmendet përciptaz si moment për të treguar vazhdimësinë e agjendave apo deklaratave të këtyre të fundit, p.sh. tek gazeta Shqiptarja.com shkruhet: *”Sikundër deklaroi këtë të hënë kreu demokrat Basha pas takimit*

11. Leonard Quku dhe Mimoza Haxhiraj për gazetën “Shqiptarja.com” dhe Valentina Madani për “Gazetën Shqiptare”.

që pati me eurodeputetët Kukan dhe Fleckenstein”¹².

Sa i përket koherencës së raportimit të kësaj vizite, pothuajse të gjithë artikujt janë të botuar në datën 9 dhe 10 shkurt 2016, përveç një artikulli në datën 11 shkurt në gazetën Panorama, në të cilin përmendet takimi që përfaqësues të PD-së kanë kryer me Fleckenstein dhe Kukan si pjesë e negociatave të PD-së në kuadër të çështjes së Byrosë Kombëtare të Hetimit: “Bashkë me kryetarin e partisë, zotin Basha, kemi qenë në takime intensive këto ditë me eurodeputetët Eduard Kukan dhe Knut Fleckenstein”¹³.

Emri i gazetës/ numri i fjalëve	≤ 300	301 - 600	≥ 601	Totali
Mapo	3	1	2	6
Shqiptarja.com	4	3	1	8
Panorama	1	1	2	4
GSH	3	1	1	5

Tabela 20: Ndarja e artikujve sipas gjatësisë¹⁴

Ndërkohë që në këtë analizë nuk vërehet korelacion ndërmjet numrit të fjalëve të artikujve me fotot e përdorura. Interesante është mënyra e pasqyrimin të lajmeve në faqen e parë të gazetave. Gazetat Mapo dhe Panorama nuk kanë vendosur në faqe të parë asnjë prej titujve të artikujve që kanë lidhje të ngushtë me vizitën e Fleckenstein dhe Kukan. Në ndryshim nga Shqiptarja.com, e cila ka vendosur në faqe të parë të gjithë titujt e artikujve që lidhen me këtë çështje. Ndërsa Gazeta Shqiptare ka vendosur një prej artikujve në faqen e parë si titull dytësor. I vetmi artikull që lidhet me një nga deklaratat e Fleckenstein gjatë vizitës së tij në Tiranë, i cili është vendosur në titullin kryesor të faqes së parë gjendet tek gazeta Shqiptarja.com. Gjithsesi dhe në këtë titull është përzgjedhur të veçohet deklarata që Fleckenstein ka dhënë në lidhje me Partinë Socialiste, për shkak të momentit kur kjo e fundit ishte duke u përgatitur për zgjedhjet për kryetar partie dhe në gamën e lajmeve kjo çështje zë një vend mjaft të madh.

Përsa i takon titujve të përdorur në këto artikuj, përgjithësisht të tre gazetat: Shqiptarja.com, Gazeta Shqiptare dhe Mapo kanë “mëshuar” tek të njëjtat çështje të deklaratave të dhëna nga eurodeputeti Fleckenstein: Byroja Kombëtare e Hetimit, reforma në drejtësi dhe modeli i Partisë Socialiste. Theksin e deklaratës së Fleckenstein mbi rëndësinë e miratimit të reformës në drejtësi dhe plotësimit të kushteve të tjera mbi ligjin e dekriminalizimit si kusht për integritetin evropian, e vërejmë vetëm tek një artikull i gazetës Shqiptarja.com, me titull: “PE, eurodeputeti: Kaloni “drejtësinë”, BE hap negociatat” dhe tek Panorama me titullin “Reforma në drejtësi, kusht për negociatat me BE”. Në raportimin e kësaj vizite vërehet që theksi është vënë tek deklaratat e dhëna nga Fleckenstein, ndërsa deklaratat e Kukan janë përmendur shkurtimisht në fund të artikujve, apo artikujt të cilët lidhen me Kukan janë vetëm dy, por që nuk janë të lidhur me axhendën e vizitës, përveçse në një moment kur Kukan ka realizuar disa foto, si p.sh.: “Eduard Kukan, me mision “Fotografi” në konferencën e përbashkët me Metën” (Gazeta Shqiptare, datë 10.02.2016).

12. Shqiptarja.com, “Reforma, thelbi konsensusi, jo numri i votave”, 10.02.2016.

13. Panorama, “Zbardhet debati i Bashës në Grupin e PD, Selami: Merrni vendime personale”, 11.02.2016.

14. Artikulli është konsideruar “i shkurtër” kur gjatësia e tij ka qenë më e vogël ose barabartë me 300 fjalë, “mesatar” kur gjatësia ka qenë midis 301 dhe 600 fjalëve, ndërsa “i gjatë” me mbi 601 fjalë.

Raportimi i bërë nga gazetatat e marra në analizë është pothuajse i njëjtë dhe diferenca ndërmjet tyre vërehet tek hapësira dhe numri i artikujve që i kanë “kushtuar” kësaj vizite. Ndërmjet këtyre gazetave veçojmë Shqiptarja.com, e cila ka raportuar në artikuj të veçantë disa prej çështjeve të shprehura nga Fleckenstein dhe Kukan gjatë konferencës së përbashkët me kryetarin e Kuvendit Meta. Ndërsa gazetatat e tjera kanë përmbledhur deklaratat e qëndrimet në dy apo tre artikuj.

Përgjithësisht toni i përdorur në këta artikuj është pozitiv, për arsye se dhe vetë deklaratat e dhëna nga dy eurodeputetët përmbanin tone optimiste dhe inkurajuese për të dy partitë politike në arritjen e marrëveshjes për miratimin e reformës në drejtësi. Artikujt të cilët pasqyrojnë deklaratat e Bashës përmbajnë tone negative, lidhur kjo me debatin e atij momenti ndërmjet partive politike. Ajo çka vërehet është mungesa e raportimit të diskutimeve ndërmjet dy eurodeputetëve dhe kryeministrit Rama e ministrit të jashtëm, Bushati. Këta të fundit janë përmendur kryesisht në hyrje të artikujve si pjesë e axhendës së Fleckenstein dhe Kukan. Në artikujt vërehet raportim i shkurtër i deklaratës së Metës në konferencën e përbashkët. Ndërkohë, Ministria e Integritimit Evropian Klajda Gjoshë evidentohet vetëm në një artikull të gazetës Mapo (datë 09.02.2016, me titull “*Integritimi, Gjoshë kritikon ministrinë për neglizhencë*”), artikull i cili nuk lidhet aspak me vizitën e dy europarlamentarëve.

Vizita e dy reporterëve për Shqipërinë në Parlamentin Evropian nuk është mbuluar nga gazetatat e marra në monitorim para ardhjes së tyre në Shqipëri. Raportimi për vizitën e tyre fillon më 9 shkurt 2016 dhe “jehona” e kësaj vizite, sikundërse u përmend më lart, “zgjat” deri në datën 10 shkurt, e lidhur kjo edhe me vizitën e Sekretarit Amerikan të Shtetit, John Kerry, vizita e të cilit në datën 14 shkurt 2016 është pasqyruar gjerësisht në këto gazeta.

3.2 Vizita e Federica Mogherinit

Federica Mogherini është përfaqësuesja e Lartë për Politikën e Jashtme dhe Sigurisë të BE-së dhe Zëvendës Presidente e Komisionit Evropian prej nëntorit 2014. Ajo kreu vizitën e saj të parë në Tiranë në datat 3 dhe 4 mars 2016.

Vizita e Mogherinit përbën një moment të rëndësishëm jo vetëm për Shqipërinë, kur në momentin e ardhjes së saj kryefjala e zhvillimeve politike të vendit ishte reforma në drejtësi, por edhe në kontekstin rajonal, kur kriza e refugjatëve apo ekstremizmi i dhunshëm ishin çështje për të cilat vendi ynë duhet të marrë angazhimet e duhura. Pavarësisht kontekstit rajonal apo dhe çështjeve të ndryshme të vetë Shqipërisë në kuadër të integritimit evropian, gazetatat e marra në analizë e kanë përqendruar lajmin e tyre tek mesazhet e dhëna nga Mogherini në kuadër të reformës në drejtësi.

Sikundër është shpjeguar dhe më lart tek metodologjia e vëzhgimit dhe përzgjedhjes së rasteve studimore në lidhje me momentet kyçe, artikujt që pasqyrojnë vizitën e Mogherinit në Shqipëri i gjëjmë më së shumti në datën 4 mars që përkon me ditën e dytë të vizitës së përfaqësueses së lartë të BE-së në vend. Si të tilla, këto lajme të dhëna një ditë pas ngjarjes, kur ndërkohë media vizive dhe ajo online ka transmetuar drejtpërdrejt këtë vizitë, nuk sjellin risi apo informacion shtesë për lexuesin.

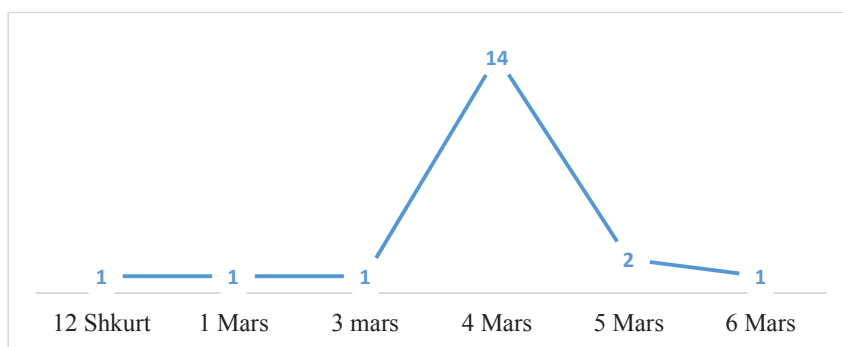

Figura 6: Ndarja e artikujve sipas datave

Në këtë rast studimor janë vëzhguar artikujt me rëndësi të lartë ndaj integritetit evropian dhe ato me rëndësi të ulët, të cilat përmendin përciptazi vizitën e përfaqësuese së lartë të BE-së. Nga baza e të dhënave, nga data 1 deri në 8 mars 2016, janë identifikuar gjithsej 20 artikuj, nga të cilët 14 artikuj pasqyrojnë fjalimet e Mogherinit gjatë takimeve të kryera një ditë më parë (në datën 3 mars). Në 6 artikujt e tjerë të cilët lidhen me këtë vizitë veçojmë se: 3 prej tyre raportojnë deklaratën e dhënë nga Kryetari i Kuvendit për ecurinë e konsensusit mes dy partive PS dhe PD, e cila është dhënë fill pas përfundimit të seancës parlamentare ku edhe ka mbajtur fjalimin Mogherini, duke pasur në këtë mënyrë raportim jo të drejtpërdrejtë me vizitën e Mogherinit; dy artikuj janë analiza mbi çështjen e reformës në drejtësi (Gazeta Shqiptare, dt. 04/03/2016, Mimoza Kociu “*Koha që të flitet me emra konkretë*”) dhe krizën e refugjatëve (Mapo, dt. 05/03/2016, Vladimir Karaj - “*Shqipëria, vendi që çon dhe pret refugjatë*”), në të cilat përmendet dhe fjalimi apo qëllimi i vizitës së Mogherinit.

Gazeta Panorama i kushton 6 artikuj vizitës së Mogherinit në Shqipëri dhe krahasuar me gazetatat e tjera, ka numrin më të lartë të artikujve për këtë çështje. Ndërkohë që gazeta Mapo pasqyron këtë vizitë me dy artikuj; Shqiptarja.com me gjashtë artikuj; dhe Gazeta Shqiptare me 2 artikuj. Përgjithësisht, të gjithë artikujt janë të vendosur tek **rubrika** e politikës së secilës gazetë, me përjashtim të dy artikujve, të cilët janë të vendosur tek rubrika opinion dhe sociale.

Autorësia e artikulli vërehet vetëm në 6 nga 20 artikuj. Ndërmjet 4 gazetave të shqyrtuara, vërehet ndryshim tek hapësira që artikujt zenë në faqen e gazetës (tabela 21), rëndësia e lajmit nëpërmjet pozicionimit të tij në faqen e parë të gazetës dhe numri i artikujve (figura 7) që secila prej tyre ka pasqyruar takimet me secilin prej përfaqësuesve të politikës shqiptare.

Emri i gazetës/ numri i fjalëve	≤ 300	301 - 600	≥ 601	Totali
Mapo	1	2	1	4
Shqiptarja.com	2	3	0	5
Panorama	4	1	2	7
GSH	1	1	2	4

Tabela 21: Ndarja e artikujve sipas gjatësisë

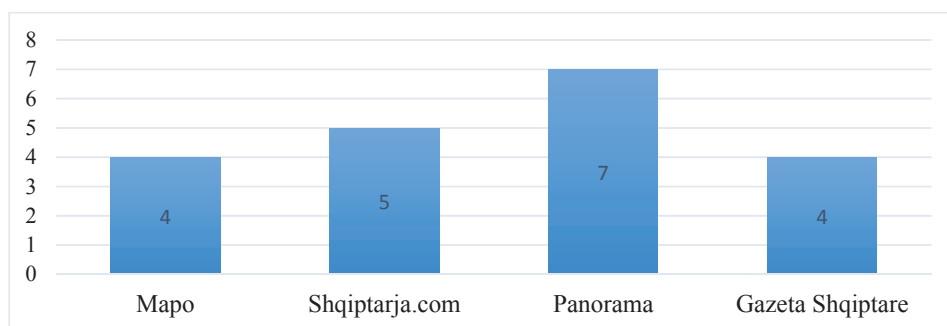

Figura 7: Ndarja e artikujve sipas gazetave

Ndër 20 artikujt e identifikuar në këtë analizë, 10 prej tyre janë vendosur dhe në **faqen e parë** të gazetave, ku vetëm njëri prej tyre përbën titullin kryesor dhe 9 të tjerë janë tituj dytësorë të faqeve të para. Artikulli i vetëm që zë titull kryesor në faqen e parë është një analizë mbi çështjen e refugjatëve “*Shqipëria vendi që çon dhe pret refugjatë*”, e cili është publikuar nga gazeta Mapo Weekend. Ky lajm në faqen e parë shoqërohet me një karikaturë ku personazhet kryesorë janë kryeministri Rama dhe përfaqësuesja e BE-së, Mogherini.

Fotot e përdorura për pasqyrimin e lajmit janë kryesisht të vogla dhe të mesme, dhe janë të gjitha të lidhura me aktivitetin. Në rastin e artikujve ku vizita e Mogherinit është përmendur kalimthi, me qëllim kontekstualizimin e ngjarjes për të cilën raportohet, apo dhe në artikujt ku raportohet axhenda e vizitës së saj, vërehet përdorim i fotove ilustruese. Përgjithësisht të katërta gazetave bëjnë raportim “të thatë” të lajmit, duke “zbardhur” fjalimin e Mogherinit në Kuvend apo dhe fjalimet e konferencës për shtyp të dhënë me Kryeministrin. Ky pasqyrim dhe mungesa e analizës, qoftë në brendësi të artikullit nga redaksia, qoftë në analiza të veçanta nga individë dhe ekspertë të fushës, vërehet sikundër u tregua në shifrat më lart, në numrin e artikujve dhe në intensitetin e tyre në ditët para dhe pas vizitës.

Agjenda dhe vizita e Mogherinit në Shqipëri nuk është paraprirë mirëfilli në ditët para datës 3 mars, përveçse në 3 artikuj që pasqyrojnë agjendën e vizitës, përkatësisht nga **Shqiptarja.com**, e cila në një artikull të shkurtër të datës 12 shkurt 2016 shkruan se “*Pas vizitës së Sekretarit Amerikan të Shtetit, një tjetër zyrtar i lartë pritet të vizitojë Shqipërinë në mars, shefja e politikës së jashtme, Mogherini*”; **Panorama** në datën 1 mars 2016 dhe **Shqiptarja.com** në datën 3 mars 2016.

Në artikujt e kategorisë së fundit të përmendur më sipër, vërehet raportim i gabuar i datave të vizitës së Mogherinit ku: gazeta Panorama dhe Shqiptarja.com shkruajnë se “*Përfaqësuesja e Lartë e BE-së do të vizitojë Tiranën në datat 4 deri 6 mars*”¹⁵ dhe “*Mogherini do t’i drejtohet me një fjalë të premtën në orën 11:00 Kuvendit të Shqipërisë*”¹⁶, ndërkohë që Mogherini ka kryer vizitën e saj në Shqipëri në datat 3 dhe 4 mars 2016 dhe në Kuvend ka mbajtur fjalimin mbasditen e datës 3 mars. Në këto artikuj vërehet gjithashtu dhe mungesa e burimit të lajmit.

Kjo vizitë, nuk ka pasur jehonë në këto gazeta gjatë ditëve në vazhdim, përveçse 3 artikujve në datën 5 mars, përkatësisht: një artikull i gazetës Shqiptarja.com dhe një i Gazetës Shqiptare, - ku raportohet takimi që Kryetari i PD-së, Lulzim Basha, ka bërë me Mogherinin, por që nuk përbën thelbin e artikullit.

15. Shqiptarja.com, Integrimi, Shefja e politikës së jashtme në mars në Tiranë”, 12.02.2016.

16. Panorama, “Mogherini fjalë në kuvend”, 01.03.2016.

Po në datën 5 mars, gazeta Mapo, nëpërmjet botimit të përjavshëm Mapo Weekend, i ka kushtuar një shkrim analizë çështjes së refugjatëve, i cili i referohet gjithashtu dhe vizitës së Mogherinit. Në ditët më tej, është vërejtur vetëm një artikull i shkurtër në gazetën Panorama ku pasqyrohet një deklaratë që Mogherini ka dhënë për median. Edhe në këtë artikull, mungon burimi i lajmit, duke mos e qartësuar se ku dhe për cilën media është dhënë kjo deklaratë.

Pavarsisht stilit të njëjtë të të raportuarit të ngjarjes, ndryshimi i raportimit të vizitës së Mogherinit nga njëra gazetë tek tjetra vërehet në çështjen së cilës i është mëshuar më tepër në titull dhe në brendinë e artikullit si dhe tek toni i përdorur.

Mënyra e raportimit të kësaj vizite vështirëson përcaktimin objektiv të tonit dhe kuadrimit të artikujve. **Toni** që përbajnë artikujt lidhet me tonin e përdorur nga figurat politike dhe trajtimi që ata i kanë bërë çështjes së reformës në drejtësi dhe integritetit të vendit. Në artikujt e analizuar vëçojmë 7 me ton pozitiv dhe këta janë artikuj që raportojnë kryesisht deklaratat e Ramës, Metës dhe Nishanit. Ndërkohë që vërejmë 4 artikuj që përmbajnë ton negativ, nga të cilët: dy artikuj pasyrojnë takimin e Bashës me Mogherinin dhe kritikën e opozitës mbi reformën dhe mosdakortësinë e palëve, një artikull opinion që bën analizë të ngjarjeve dhe debateve mes partive politike për të penguar reformën në drejtësi dhe integritetin evropian; dhe një artikull (jo drejtpërdrejt i lidhur me vizitën e Mogherinit), i cili pasqyron mosdakortësinë mes partive politike për miratimin e akteve nënligjore. Përgjithësisht, artikujt e përkufizuar si “negativë”, raportojnë situatë konfliktuale mes partive kryesore politike, ndërsa artikujt e përkufizuar si “pozitivë”, pavarësisht tonit kritik të deklaratave të Mogherinit, raportojnë thjesht deklaratat e dhëna nga politikanët e përmendura më sipër.

Vizita e Mogherinit është një ngjarje për politikën shqiptare, e cila është raportuar në të gjitha gazetat e monitoruara. **Titujt** e përdorur për këtë qëllim janë të gjithë të fokusuar tek reforma në drejtësi/dekriminalizimi, si kusht për hapjen e negociatave dhe për integritetin në BE si: “*Mogherini: Keni ecur shumë përpara, miratoni drejtësinë*” (Gazeta Shqiptare, dt. 4/03/2016); “*Mogherini: Reforma në drejtësi, kusht për integritetin në BE*” (Panorama, dt. 4/03/2016); “*Mogherini: Bëni gjënë e duhur, miratojeni reformën*” (Mapo, dt. 4/03/2016); “*Mogherini: Bëni reformën në drejtësi, silleni Shqipërinë në BE*” (Shqiptarja.com, dt. 4/03/2016). Në ndryshim, 2 artikujt që raportojnë deklaratën e kryetarit të opozitës, përmbajnë fjalën integritet dhe - për shkak të tonit negativ të deklaratës - reforma në drejtësi ironizohet me emrin “Prenga” (“*Basha: Vendi ynë në BE, jo i Prengëve*” - Gazeta Shqiptare).

Në të katër gazetat është raportuar fjala e Mogherinit në Kuvend dhe deklarata e Ramës në konferencën e përbashkët për shtyp. Megjithatë jo të gjitha gazetat kanë raportuar njësoj. Përshembull, gazeta Panorama është e vetmja që i kushton artikujt të veçantë: (i) fjalës së Mogherinit në Kuvend; (ii) konferencës së Ramës; (iii) takimit me Presidentin Nishani; (iv) takimit me Bashën. Gjithashtu, gazeta Panorama, në ndryshim nga gazetat e tjera e jep të plotë fjalën e Mogherinit në Kuvend duke e ndarë atë sipas çështjeve që ajo trajton në fjalim. Ndërkohë, Gazeta Shqiptare i ka trajtuar së bashku këto pjesë të agjendës së vizitës dhe gazeta Mapo e Shqiptarja.com kanë nga një artikull për secilin. Në lidhje me çështjen së cilës i mëshohet më tepër në titull dhe në artikull, bën veçanti artikulli i gazetës Mapo, e cila në raportimin e fjalës së Kryeministrit Edi Rama në konferencë për shtyp veçon çështjen e refugjatëve. Kjo është një qasje të cilën e vërejmë vetëm tek kjo gazetë, ndryshe nga të tjerat të cilat i kanë mëshuar reformës në drejtësi dhe rëndësisë së saj për integritetin e vendit në BE.

Në këtë analizë vërejmë që axhenda e Mogherinit nuk është mbuluar njësoj nga gazetatat, konkretisht takimi me Presidentin Bujar Nishani raportohet vetëm nga gazeta Panorama, takimi me Ministrin e

Punëve të Jashtme nuk pasqyrohet nga asnjë gazetë dhe takimi me Kryetarin e Partisë Demokratike Lulzim Basha raportohet nga gazeta Panorama dhe Gazeta Shqiptare.

Uniformiteti i pasqyrimin të lajmeve nga gazetatat e marra në analizë dhe ndryshimet ndërmjet tyre në elementë të cilët lidhen më tepër me gjatësinë e lajmit dhe pasqyrimin e plotë apo të pjesshëm të deklaratave të zyrtarëve, në thelb nuk trajton çështje të integritetit të vendit në Bashkimin Evropian. Pothuajse në të gjithë shkrimet e evidentuara, çështja e integritetit evropian është trajtuar (apo përmendur) për shkak të periudhës që raportohet, e cila përkon me debatet për miratimin e reformës në drejtësi, si një nga kushtet e vëna nga Komisioni Evropian për çeljen e negociatave. Por, në raportimin e këtyre ngjarjeve vërehet mungesa e shkrimeve analitike apo dhe argumentative nga vetë redaksia e gazetave. Gjatë kësaj periudhe, nuk vërehet që të trajtohet asnjë çështje tjetër e cila gjithashtu lidhet me kushtet dhe prioritetet e vendit tonë në kuadër të integritetit.

3.3 Vizita e Johannes Hahn

Më 30 mars u zhvillua në Tiranë raundi i gjashtë i Dialogut të Nivelit të Lartë mes Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, në prani të Komisionerit të Fqinjësisë dhe Negociatave për Anëtarësim, Johannes Hahn. Takimi u zhvillua në kushte politike të rënduara për shkak të ngërçit të krijuar rreth reformës në drejtësi. Prezenca e komisionerit Hahn u pa nga palët si ajo e një negociatori potencial për gjetjen e kompromisit mes partive politike.

Përveç takimit të radhës në kuadër të dialogut të nivelit të lartë, komisioneri pati një agjendë të ngjeshur takimesh me personalitetet kryesore të jetës politike në vend, ku dominoi theksi mbi zbatimin e pesë prioritetëve, dhe veçanërisht dhënia fund e ecejakeve për reformën në drejtësi dhe gjetja e një gjuhe të përbashkët mes palëve politike.

Komisioneri Hahn mori pjesë gjithashtu në 31 mars në Ministerialin e Durrësit të Ministrave të Punëve të Jashtme, në kuadër të Procesit të Berlinit. Gjithsesi, kjo pjesë e agjendës së komisionerit në Shqipëri (për shkak të fokusit dhe ndikimit potencial në rezultatet finale) nuk është pasqyruar në analizën e mëposhtme.

Agjenda e 30 marsit e komisionerit Hahn u pasqyrua në median e shkruar me një total prej 31 artikujsh. Mbulimi i kësaj vizite u shtri në **harkun kohor** 29 mars – 2 prill. Siç pasqyrohet në grafikun 5, gazeta Mapo kryeson me një mbulim të konsiderueshëm prej 10 artikujsh, ndërsa gazeta Panorama me numrin më të ulët prej 6 artikujsh. Përsa i përket **rubrikave**, 29 artikuj i përkasin seksionit të politikës dhe vetën 2 seksionit të ekonomisë (i.e. gazeta Mapo). Mbulimi i këtij lajmi përkon kryesisht me pasqyrimin e agjendës së komisionerit një ditë përpara vizitës në Tiranë, si dhe të vetë ngjarjes një ditë pas zhvillimit të saj.

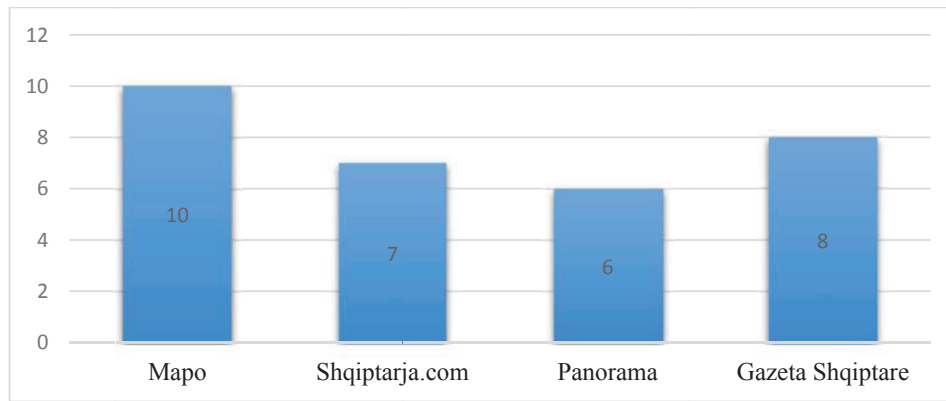

Figura 8: Ndarja e artikujve sipas gazetave

Figura 9 pasqyron numrin e artikujve për secilën datë, ku piku arrihet me 23 artikuj një ditë pas vizitës zyrtare. Duke u fokusuar tek **mbulimi sipas secilës datë**, në **29 mars**, Mapo është e vetmja gazetë që i ka dedikuar një artikull vizitës së komisionerit, ku është analizuar situatën e vështirë politike, çështjet që mbeten për t'u zgjidhur dhe mundësia e angazhimit direkt të vet Hahnit si negociator me liderët e vendit, për të nxjerrë nga ngërçi situatën e krijuar me reformën në drejtësi. Ky artikull ka një gjatësi mesatare (prej 555 fjalësh) dhe kuadrim argumentues, ku permenden burimet dhe qëndrimet respektive të të dyja palëve politike.

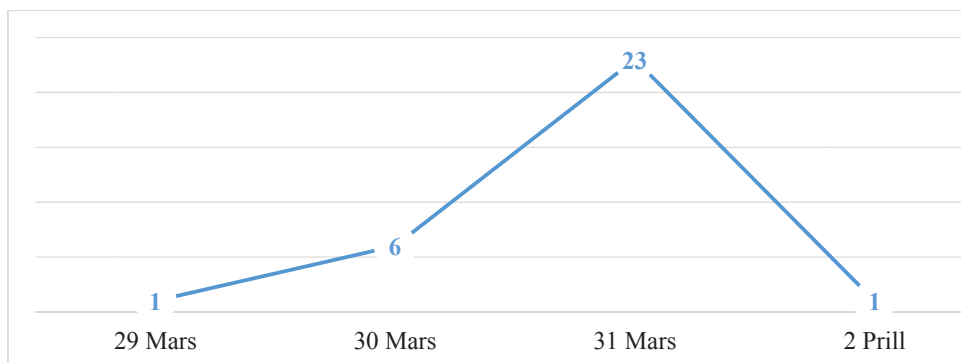

Figura 9: Ndarja e artikujve sipas datës

Përsa i përket datës **30 mars**, Gazeta Shqiptare dhe Mapo kanë publikuar respektivisht nga dy artikuj, ndërsa Panorama dhe Shqiptarja.com nga një. Prej tyre, tre artikuj i kushtohen pasqyrimin të agjendës së takimeve të komisionerit Hahn dhe tre të tjerë pasqyrojnë intervistës së dhënë nga ministria Gjoshë në televizionin News 24 mbi pritshmëritë e kësaj vizite. Pasqyrimi i axhendës së komisionerit shoqërohet me detaje mbi situatën politike në vend. Prej këtyre tre artikujve, dy kanë të specifikuar dhe autorësinë (i.e. Esiona Konomi për Shqiptarja.com dhe Darina Tanushi për Gazetën Shqiptare). Ndërkohë referuar mbulimit të intervistës së ministres Gjoshë, ai është bërë sipas një raportimi të thatë nga të tre gazetat.

Në datën **31 mars** Mapo i dedikon vizitës së komisionerit Hahn 7 artikuj, Gazeta Shqiptare 6 artikuj, ndërsa Shqiptarja.com dhe Panorama respektivisht nga 5 artikuj. Referuar **pozicionimit të lajmit** në këtë datë, Panorama dhe Gazeta Shqiptare i kanë dedikuar *faqet 2-3* vizitës së komisionerit Hahn, ndërsa Mapo dhe Shqiptarja.com *faqet 4-5*. Përtej mbulimit të takimeve të zhvilluara nga Johannes Hahn me figurat politike kryesore dhe deklaratat dhe mesazhet perkatëse të ndara nga secila palë, bie në sy mbulimi nga Gazeta Shqiptare dhe Panorama të takimit të zhvilluar nga komisioneri me *Këshillin Kombëtar të Integritetit Evropian*. Ndërsa artikulli i Gazetës Shqiptare raporton në mënyrë të thatë lajmin, nëpërmjet një përmbledhjeje të shkurtër të deklaratave të eksponentëve kryesorë në këtë Këshill, gazeta Panorama ofron vetëm një mbulim të pjesshëm të fjalës së mbajtur nga Johannes Hahn dhe të deklaratave të dhëna nga tre përfaqësues të opozitës në Këshill – znj. Bregu, z. Mediu dhe z. Halimi.

Ndërkohë, vetëm Shqiptarja.com ka paraqitur një *follow up* të vizitës së komisionerit Hahn në datën **2 prill**, në kuadër të zbardhjes së intervistës së dhënë nga ministrja Gjoshë për Report TV një natë më parë.

Studimet e shumta të kryera në fushën e medias, nënvizojnë se ekziston një korelacion midis **gjatësisë së artikullit** dhe rëndësisë së tij.¹⁷ Në këtë drejtim, duke u bazuar në numrin e fjalëve të secilit artikull – ku përjashtohet tërësisht gjatësia e titullit – vihet re se pjesa dërrmuese e artikujve ka qënë me gjatësi mesatare (12 artikuj) dhe të shkurtër (11 artikuj).

	≤ 300	301 - 600	≥ 601	Totali
Mapo	3	4	3	10
Shqiptarja.com	3	2	2	7
Panorama	1	4	1	6
Gazeta Shqiptare	4	2	2	8
Totali	11	12	8	31

Tabela 22: Ndarja e artikujve sipas gjatësisë

Vetëm 8 artikuj kanë qënë të gjatë dhe i janë kushtuar specifikisht pozicioneve të mbajtura nga aktorët kryesorë: tre artikuj analizojnë deklaratën e bërë nga kryeministri Rama fill pas takimit; dy artikuj i dedikohen deklaratës së kryetarit të opozitës; dy artikuj analizojnë mesazhet e komisionerit Hahn; dhe një artikull zbardh intervistën e dhënë nga ministrja Gjoshë në mbrëmjen e datës 1 prill.

	30 Mars		31 Mars	
	Titull parësor	Titull dytësor	Titull parësor	Titull dytësor
Mapo		2	1	
Shqiptarja.com				2
Panorama		1		1
Gazeta Shqiptare		1		1

Tabela 23: Vendosja e artikujve në faqe të parë

17. Shih Cissel 2012: 71

Përsa i përket **vendosjes së lajmit në faqe të parë**, siç vërehet në tabelën 27, janë publikuar 9 tituj nga 31 gjithsej në faqen e parë të katër gazetave. Tre nga katër titujt e publikuar në 30 mars i referohen specifikisht mesazhit të dhënë nga ministrja Gjoshë gjatë intervistës në televizionin News 24. Ndërkohë, tre nga katër titujt e tjerë dytësor i referohen mesazhit të dhënë nga komisioneri Hahn. Respektivisht, Gazeta Shqiptare dhe Panorama fokusohen tek nevoja e miratimit të reformës në drejtësi pa kushte shtesë, ndërsa Shqiptarja.com tek ftesa për dialog e bërë nga Kryeministri për Kryetarin e opozitës dhe tek deklaratat e komisionerit mbi progres-raportin pozitiv brenda vitit për Shqipërinë. Mapo është e vetmja gazetë që ka vendosur si titull kryesor në datën 31 mars progresin e arritur për zgjidhjen e ngërçit politik (“*Ngërçi politik, Rama: Pse e ftoj Bashën në tryezën e dialogut*”). Ndërkohë, Shqiptarja.com i ka rezervuar një mbulim në faqe të parë vetëm në datën 31 mars me dy tituj dytësor.

Analiza përmbajtësore e artikujve vë në pah se mbulimi i takimeve të komisionerit Hahn me personalitetet politike shqiptare është i ndarë në dy nivele për nga **rëndësia**. Në *nivelin parësor* bëjnë pjesë artikujt dedikuar deklaratave të kreut të qeverisë dhe të opozitës, takimet e të cilëve me komisionerin janë pasqyruar në detaje. Këto artikuj karakterizohen nga një ton reflektues i mosdakordësisë midis partive kryesore dhe situatës së vështirë që has dialogu parlamentar në vend. Në përgjithësi, artikujt që mbulojnë deklaratat e Kryeministrit karakterizohen nga një ton pozitiv (ku mbizotërojnë fjalët kyçe: konsensus, angazhim, çelje e negociatave, dakordësi, etj.). Një fokus i veçantë i është dedikuar kryelajmit të ftesës që Kryeministri i bën kryetarin të opozitës Basha për t’u ulur në tryezën e dialogut, në mënyrë që të çohet përpara procesi i reformave shtetkonsoliduese dhe integrimi i Shqipërisë në BE. Nga ana tjetër, toni i artikujve që raportojnë deklaratat e kryetarin të opozitës është negativ (ku dominojnë fjalët kyçe: peng, mosdakordësi, ngërc, parakusht, etj.), çka vë në dukje situatën konfliktuale dhe klimën e polarizuar.

Ndërkohë në *nivel dytësor* gjejmë Presidentin, Kryetarin e Kuvendit dhe Kryetarin e Komisionit të Posaçëm Parlamentar për Reformën në Drejtësi, takimet e të cilëve janë mbuluar - pjesërisht apo tërësisht – nëpërmjet publikimit të deklaratave për shtyp të hartuara nga institucionet përkatëse. Duke parë që raportimi është i thatë dhe gjatësia e artikullit pak a shumë e njëjtë, analiza rast pas rasti e titujve vë në dukje që:

- Takimi i **komisionerit me kryetarin e Kuvendit** është mbuluar nga të gjitha gazetatat. Të gjithë titujt përmendin të njëjtin togfjalësh (Meta-Hahn) dhe i referohen reformës në drejtësi. Ndërsa gazeta Mapo thekson në titull se reforma do përmirësojë imazhin ndërkombëtar të Shqipërisë, tre gazetatat e tjera fokusohen tek arritja e një dakordësie politike për reformën.
- Takimi i **komisionerit Hahn me presidentin Nishani** është mbuluar nga tre gazeta (Mapo, Gazeta Shqiptare dhe Shqiptarja.com). Analiza e titujve të artikujve vë në dukje se gazeta Mapo ka vendosur theksin tek kritika e presidentit ndaj ligjit për pronat; Shqiptarja.com citon fjalët e presidentit se vullneti i palëve është kyç në këtë fazë të procesit; ndërsa, Gazeta Shqiptare vë theksin në titull tek reforma në drejtësi sipas rekomandimeve të ‘Venecias’.
- Takimi i **komisionerit Hahn me kryetarin Xhafa**, është mbuluar vetëm nga Gazeta Shqiptare dhe Mapo, ku vihet respektivisht theksi tek konsultimi për hartimin e reformës dhe vlerësimi i punës së komisionit në fjalë.

Riprodhimi në median e shkruar të deklaratave për shtyp arrin në masën prej rreth 33%. Ndërkohë në 31 artikujt e marrë në analizë, gazeta Mapo nuk përmend asnjë gazetar si autor të shkrimeve. Emri i autorit përmendet vetëm në 8 raste për tre gazetatat e tjera, specifikisht:

- Tre artikuj janë shkruar nga Esiona Konomi dhe një nga Denis Minga (Shqiptarja.com);
- Dy artikuj janë shkruar nga Darina Tanushi (Gazeta Shqiptare);
- Dy artikuj janë shkruar respektivisht nga Juxhin Mustafaraj dhe Aristir Lumezi (Panorama).

Ndonëse kampioni i marrë në analizë është i limituar, vërehet se ekziston një korelacion i drejtë midis artikujve ku përmendet autori dhe kuadrimin argumentativ, ku dominon kryesisht toni neutral. Këta artikuj karakterizohen nga një analizë me e detajuar e kontekstit dhe reagimeve/pozicionimeve të aktorëve kundrejt mesazheve të dhëna nga komisioneri për zgjerim. Mungesa e autorësisë ngre pyetje mbi rëndësinë që i japin gazetaret mbulimit të lajmeve mbi integritimin evropian, si dhe mbi përgatitjen specifike të gazetarëve në këtë sektor.

3.4 Dita e Evropës

Më 9 maj celebrimet çdo vit dita e Evropës që simbolizon paqen, bashkimin dhe vlerat evropiane. Kjo ditë historike përkon me ditën kur Robert Schuman shpali deklaratën e tij për një të ardhme të Evropës së bashkuar, në paqe dhe harmoni.

Këtë vit celebrimi i ditës së Evropës merr një nuancë të veçantë, në saj të kontekstit të vështirë politik dhe krizave të shumfishta me të cilat po përballlet Bashkimi Evropian. Nga njëra anë, lëvizjet populiste dhe ksenofobe kanë ndikuar në rritjen e përçarjes dhe frikës mes qytetarëve evropianë, çka rezultoi dhe në votën për daljen e Britanisë së Madhe nga Unioni. Ndërkohë nga ana tjetër, fluksi i refugjatëve dhe sulmet terroriste dhe ekstremiste në disa prej kryeqyteteve simbol të Evropës së bashkuar kanë ndikuar edhe me shumë në humbjen e besimit tek BE-ja dhe tek zgjidhja e përbashkët e këtyre krizave.

Përballë këtyre sfidave, Shqipëria nuk mund të qëndrojë e mënjeluar dhe indiferente. Reagimet e figurave të ndryshme politike, por jo vetëm, janë pasqyruar në 11 artikuj të publikuar në katër gazetaret e marra në analizë. Përkatesisht, Mapo dhe Shqiptarja.com kanë publikuar nga një artikull respektivisht, Panorama katër artikuj dhe Gazeta Shqiptare pesë artikuj, gjatë harkut kohor 7-10 maj.

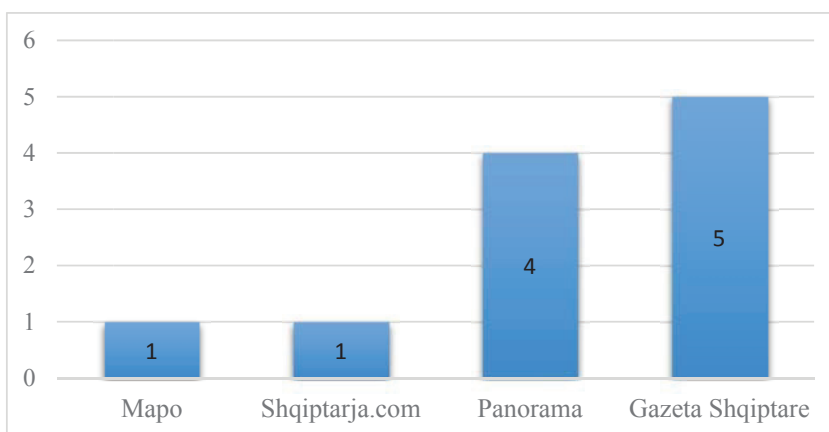

Figura 10: Ndarja e artikujve sipas gazetave

Duke marrë parasysh natyrën e vet ditës së Evropës dhe sfidave të sipërpërmendura, artikujt karakterizohen të ndarë në bazë të kontekstit gjeografik, ku: një artikull i referohet kontinentit evropian, një artikull ka karakter rajonal dhe nëntë artikuj i dedikohen kontekstit shqiptar. Sikurse vlen edhe për analizat e rasteve të tjera studimore, numri më i lartë i artikujve është një ditë mbas ngjarjes. Pra, në datën 9 maj numri i artikujve të publikuar është tre, ndërsa në një ditë më pas kjo shifër arrin në 7.

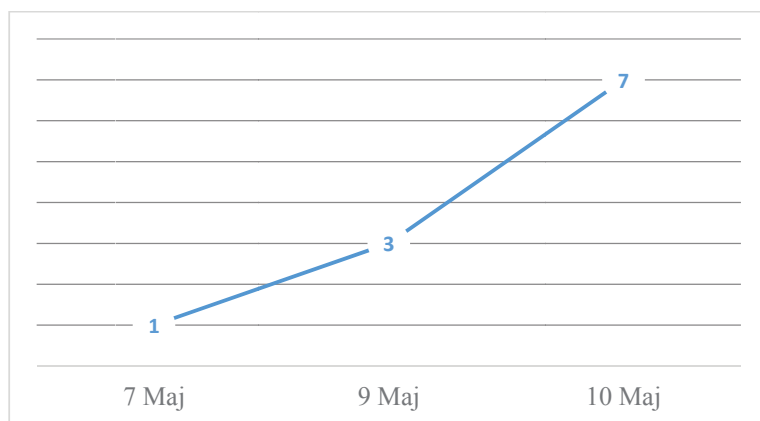

Figura 11: Ndarja e artikujve sipas datës

Të gjithë artikujt e marrë në analizë gjenden në rubrikën e politikës dhe midis gazetave vërehen disa variacione në lidhje me mbulimin e ditës së Evropës. Mapo dhe Shqiptarja.com kanë preferuar të mbajnë një profil të ulët në krahasim me dy gazetat e tjera. Specifikisht Mapo ka zgjedhur të publikojë një opinion mbi përfshirjen apo jo në preambulën e kushtetutës së togfjalëshit ‘vlera europiane’, ndërsa Shqiptarja.com ka raportuar mbi fjalën e mbajtur nga kryeministri gjatë celebrimeve të organizuara për 9 majin në qytetin e Shkodrës. Ndërkohë, Panorama dhe Gazeta Shqiptare kanë ofruar një mbulim më të gjerë të kësaj dite të shënuar për promovimin e vlerave evropiane. Të dyja këto gazeta kanë raportuar mbi aktivitetet ku kanë marrë pjesë kryeministri, ministrja Gjoshë, si dhe kanë publikuar secila nga një artikull mbi vlerat europiane. Përsa i përket artikujve mbi vlerat, Panorama ka botuar artikullin e shkruar nga ministri i Jashtëm, Ditmir Bushi (“9 maji dhe Europa që duam”), kurse Gazeta Shqiptare ka publikuar artikullin me autorësi të Lëvizjes Vetvendosja (“9 maji – Dita e Europës”). Të dy këta artikuj janë shfaqur si tituj sekondarë në faqet e para të gazetave në fjalë.

	≤ 300	301 ≥ 600	≥ 601	Totali
Mapo			1	1
Shqiptarja.com		1		1
Panorama	2	2		4
Gazeta Shqiptare	2	3		5
Totali	4	6	1	11

Tabela 24: Ndarja e artikujve sipas gjatësisë

Për nga gjatësia, pjesa më e madhe e artikujve të marrë në analizë kanë një gjatësi mesatare. Në veçanti, tre prej këtyre artikujve i kushtohen fjalës së kryeministrit gjatë festimeve në Shkodër. Ndërsa numri i artikujve të shkurtër është katër, të cilët i referohen posaçërisht deklaratave dhe mesazheve të dhëna nga

ministrja Gjoshë në disa aktivitete publike. Këto artikuj kanë një ngjashmëri të konsiderueshme mes tyre, çka nënkupton që mund të jenë një replikim i deklaratave për shtyp të hartuar nga institucionet përkatëse. Gjithsesi, kjo hipotezë në këtë rast nuk është e verifikueshme për shkak të numrit të vogël të kampionit të marrë në analizë.

Gjithsesi, nga ana përmbajtësore vërehet se artikujt ndahen në tre kategori: (i) artikuj të shkruar rreth sfidave që po has Evropa në këtë datë të shënuar, ku autorë janë Federica Mogherini apo Ditmir Bushati; (ii) opinione mbi vlerat e evropiane në kontekstin kombëtar, me autorësi Florjan Kalajan apo Lëvizja Vetvendosja; dhe (iii) artikuj që mbulojnë veprimtarinë e kryeministrit dhe ministres së integrimit gjatë aktiviteteve të ndryshme festive.

Në tërësi, dy janë temat kryesore që dominojnë në këto 11 artikuj të marrë në analizë:

- Sfidat aktuale dhe mbijetesa e vlerave evropiane;
- Ndarja e mesazheve politike mbi ecurinë e procesit të integrimit evropian në Shqipëri gjatë celebrimeve për ditën e Evropës.

Së fundmi, autorësia përmendet vetëm në katër artikuj, ku vetëm një është gazetar i asociuar/punësuar pranë njërës prej gazetave në analizë (rasti i Darina Tanushit për Gazetën Shqiptare). Në kuadër të qëllimeve të këtij studimi, artikujt me autorësinë e Florjan Kalajas, Ditmir Bushatit dhe Lëvizjes Vetvendosja konsiderohen si kontribute sporadike.

Konkluzione

Në analizën sasiore të realizuar në 4 gazetat e përditshme në vend, mund të dalim në përfundimin se edhe pse ka patur një mbulim numerik të çështjeve që trajtojnë integritimin evropian, mungon mbulimi i thelluar i shkrimeve dhe trajtimi i specializuar i tyre në gazetat respektive.

Nga analiza vërehet se pjesa më e madhe e artikujve të identifikuar janë në fushën e politikës rreth 70%, ndërkohë që relevanca e tyre varion, ku 31.5% e artikujve janë me relevancë të lartë ndërkohë që pjesa tjetër nuk kanë aspak relevancë ose kanë relevancë të ulët.

Në një vështrim të përgjithshëm të titujve të katërt gazetave të përzgjedhura, vërejmë se, pjesa dërrmuese e artikujve kanë kontekst të brendshëm e lidhen drejtpërdrejt me çështje aktuale të integritimit evropian, pa mundur të mbulojnë çështje të një karakteri më të gjerë evropian apo ndërkombëtar.

Më tej del në pah se rreth 1 në 3 artikuj mbi integritimin “ia ka dalë mbanë” të shfaqet në faqen e parë të gazetave respektive; edhe pse pak prej tyre kanë mundur të jenë “të denja për apertura”. Edhe kur ia kanë dalë, shumica dërrmuese e tyre kanë qenë të vendosura si tituj të dorës së dytë (27.5%), e më pak se 6% e të gjithë artikujve të integritimit rezulton të kenë qenë tituj kryesorë. Në këtë kontekst, vetëm 25 artikuj me relevancë të lartë kanë qenë në titujt kryesorë në faqet e para të gazetave përgjatë 6 muajve të studimit, një numër shumë i vogël konsideruar në tërësinë e 2012 rasteve të identifikuara.

Shumica e artikujve (rreth 50.7%) paraqiten të shkurtër, pa mundur të hyjnë në analiza të mirëfillta për të trajtuar aspekte të ndryshme të integritimit. Vetëm 18.6% e të gjithë artikujve janë ‘të zgjeruar’. Pjesa më e madhe e artikujve ‘të zgjeruar’ janë të kontekstit ‘të brendshëm’, ku mbulohen tema kryesisht që prekin apo lidhen drejtpërdrejt me ngjarje politike të brendshme. Kjo reflektohet edhe në mungesën e autorëve të artikujve me kontekst integritimin evropian. Rreth 64% e artikujve në total janë pa autor, duke përfaqësuar më së shumti kategorinë e një raportimi të thjeshtë të një ngjarjeje apo çështjeje të caktuar.

Edhe analizimi i fotografive të përdorura tregon se 41.5% e artikujve në total karakterizohen nga foto të vogla, kjo edhe po të konsiderojmë se shumica e tyre zënë sipërfaqe të vogël në gazetë.

Nga studimi nuk vërejmë një informim të vazhdueshëm të diskursit mediatik mbi integritimin evropian. Në përgjithësi, mbulimi mbi çështjet e integritimit është ‘ciklik’ i lidhur ngushtë më shumë me ngjarje periodike, me kulm përgjithësisht (1 ditë) pas ngjarjeve dhe rënie të ndjeshme në vazhdimësi. Mbulimi i lajmeve mbi integritimin evropian kryesisht pasi ngjarja ndodh, mund të jetë si rezultat ose i mungesës së specializimit të gazetarëve në çështjet evropiane, ose vë në pah mungesën e interesit primar mbi çështjet evropiane dhe si pasojë lajmi bazohet vetëm tek raportimi, shpesh herë riprodhim i plotë ose i pjesshëm i deklaratave për shtyp të institucioneve dhe personaliteteve evropiane. Gjithashtu, edhe mungesa e autorësisë së artikujve në shumicën e rasteve ngre të njëjtat pikëpyetje mbi rëndësinë që i japin gazetat mbulimit të lajmeve mbi integritimin evropian, si dhe mbi përgatitjen specifike të gazetarëve në këtë fushë. Këto supozime mbështeten edhe nga intervistat me kryeredaktorët, të cilët konfirmojnë mungesën e gazetarëve të specializuar për çështjet evropiane si dhe perceptimet e tyre mbi çështjet evropiane si jo tërheqëse për lexuesin pavarësisht se janë të rëndësishme vetvetiu.

Për më tepër, edhe mbulimi i ngjarjeve të cilat kanë burim ose janë rezultat i procesit të integritimit evropian janë më ‘pak evropiane’ për sa i përket trajtimit të burimit të lajmit dhe ‘përdorimit’ të tyre më tepër për konsum/debat politik kombëtar. Frekuenca e mbulimit të lajmeve mbi integritimin evropian

lidhet drejtpërdrejt me agjendën politike në vend dhe nuk përbën prioritet më vete. Sidomos, deklaratat e personaliteteve kryesore të institucioneve të BE-së pasqyrohen në të gjitha gazetat e analizuara dhe shndërrohen nga klasa politike në vend në material primar për agjendën politike kombëtare. Madje edhe ndërmjet aktorëve politikë kombëtarë, vërehet një pasqyrim shumë i vakët i deklaratave dhe qëndrimeve të Ministrisë së Integritimit, e cila është drejtpërdrejt e lidhur me procesin.

Në shumicën e raportimeve mbi ngjarje të cilat lidhen me integrimin evropian vërehet mungesa e shkrimeve analitike apo dhe argumentative nga vetë redaksia e gazetave. Uniformiteti i pasqyrimin të lajmeve nga gazetat e marra në analizë dhe ndryshimet ndërmjet tyre në elementë të cilët lidhen më tepër me gjatësinë e lajmit dhe pasqyrimin e plotë apo të pjesshëm të deklaratave të zyrtarëve, në thelb nuk trajton çështje të integritimit të vendit në Bashkimin Evropian ose së paku nuk krijon një debat alternativ konstruktiv për publikun por thjesht raportim të thatë.

Si pasojë e ‘zbutjes/kombëtarizimit’ (përdorimit të Evropës për konsum/axhendë kombëtare) të diskursit mediatik, kemi më pak Evropë dhe shumë më tepër debat të brendshëm në diskursin mediatik. Për shëmbull në fusha të ndryshme të politikave, lexuesi (qytetarët) nuk informohet nëse çështje të caktuara janë rezultat i procesit të integritimit evropian dhe nëse po në çfarë shkalle (sa ndikim ka procesi i integritimit evropian dhe sa influencë kanë përfaqësuesit kombëtarë në finalizimin/adoptimin e rekomandimeve të BE-së).

Burimet

- Adam, Silke (2009) “Bringing the Mass Media in: The Contribution of the Mass Media for Understanding Citizens’ Attitudes towards the European Union, KFG Working Paper Series, No. 4, September 2009, Kolleg-Forscherguppe (KFG) „The Transformative Power of Europe“, Free University Berlin.
- Cissel, Margaret (2012) ‘Media Framing: a comparative content analysis on mainstream and alternative news coverage of Occupy Wall Street’, *Elon Journal of Undergraduate Research in Communications* Vol. 3, No. 1.
- IREX (2016) Albania: Europe & Eurasia Media Sustainability Index 2016, International Research and Exchange Boards, US.
- ISHM (2014) Pronësia dhe financimi i medias në Shqipëri, Instituti Shqiptar i Medias, Tiranë
- Liperi, Ornela (2016) “Fillimi i fundit të printit”, Monitor.al, 19/03/2016, Shih <http://www.monitor.al/fillimi-fundit-te-p-rinitit-3/>
- OSFA (2015) “Final report: National survey on perceptions & expectations towards a potential EU membership of Albania”, Tirana.
- Regional Cooperation Council (2016) “Balkan Opinion Barometer”.
- Riffe, Daniel; Lacy, Stephen and Fico, Frederick (2014) *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*, Third Edition, Routledge, NewYork.
- Vincent Price (1988), “On the Public Aspects of Opinion: Linking Levels of Analysis in Public Opinion Research”, *Communication Research*, 15: 659-679.
- William A. Gamson & Andre Modigliani (1989), “Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach” *American Journal of Sociology*, 95: 1—37.

Aneks 1: Ditët kulmore të artikujve mbi integritimin evropian në media

Specifikisht ditët kulmore të prezencës së çështjeve që kanë lidhje me integritimin në BE gjatë periudhës janar-qershor 2016 janë:

9 shkurt 2016

Në datën 8 dhe 9 shkurt, dy europarlamentarët Kukan dhe Fleckenstien vizituan Tiranën zyrtare. Gazetat e marra në shqyrtim kanë një mbulim të konsiderueshëm të kësaj vizite me 26 shkrime gjithsej, ku specifikisht Shqiptarja.com dhe Mapo i kanë dedikuar respektivisht nga një faqe, ndërsa Panorama gjysmë faqe.

4 mars 2016

Përfaqësuesja e lartë e BE-së, Federica Mogherini kreu një vizitë në Tiranë. Mbulimi nga ana e gazetave të marra në shqyrtim është i kënaqshëm, me artikuj të përfshirë jo vetëm në faqet e brendshme, por edhe në faqen e parë. Në këtë ditë në katër gazetat ka pasur plot 20 shkrime me indikatorët e marrë në shqyrtim.

19 mars 2016

Komisioneri Evropian për Migrimin, Dimitris Avramopoulos erdhi në Tiranë për çështjen e refugjatëve dhe azil-kërkuesve nga Lindja e Mesme. Mbulimi nga ana e gazetave të marra në shqyrtim ka qënë informues në faqet e brendshme, por jo në faqet e para.

31 mars 2016

Vizita e Johannes Hahn në Tiranë dhe mbledhja e Këshillit Kombëtar të Integritimit Evropian janë pasqyruar në të katër gazetat. Gazeta Shqiptare, Shqiptarja.com dhe Panorama i kanë kushtuar respektivisht nga 1 faqe. Ndërkohë Mapo i ka kushtuar pothuajse dy faqe.

5-6 maj 2016

Këto data shënojnë aktivizmin e ambasadorëve për reformën në drejtësi si dhe takimet në mbledhjet e grupit të partive politike. Në të njëjtën ditë u zbardh dhe drafti i reformës në drejtësi. Këto ngjarje janë mbuluar në forma të ndryshme nga media e shkruar e marrë në analizë. Panorama dhe Shqiptarja.com kanë mbuluar aktivizmin e ambasadorëve me lajme dhe opinione të editorialistëve përkatës. Tre nga katër gazetat kanë pasqyruar ngjarjet edhe në faqen e parë si aperturë apo tituj dytësorë. Vetëm Shqiptarja.com në këto data nuk i ka nxjerrë në faqen e parë. Gjithashtu në datën 5 maj, Komisioni Evropian ka dhënë rekomandimin e tij për liberalizimin e vizave për Kosovën, si dhe Federica Mogherini ka zhvilluar një vizitë zyrtare në Prishtinë, çka është pasqyruar në të katër mediat e monitoruara.

3 qershor 2016

Deklarata nga Brukseli e komisionerit Johannes Hahn mbi miratimin e reformës në drejtësi është pasqyruar nga tre gazeta, përveç Shqiptarja.com.

15 qershor 2016

Ministri i Jashtëm i Gjermanisë, Frank Walter Steinmeier vizitoi Tiranën zyrtare dhe përçoi një mesazh të rëndësishëm mbi miratimin e reformës në drejtësi. Në të njëjtën ditë ambasada e SHBA-së dhe zyra e BE-së në Shqipëri bënë një deklaratë mbështetëse për këtë reformë.

28 qershor 2016

Efektet e referendumit në Britaninë e Madhe për largimin nga Unioni dhe deklarata e ambasadores së BE-së në Tiranë u reflektuan në median e shkruar.

	Gazeta				Totali
	Gazeta Mapo	Gazeta Shqiptare	Panorama	Shqiptarja.com	
09-SHKURT-2016	7	5	5	9	26
04-MARS-2016	5	3	7	5	20
19-MARS-2016	8	5	6	8	27
31-MARS-2016	8	11	6	7	32
05-MAJ-2016	5	8	10	3	26
06-MAJ-2016	3	8	7	8	26
03-QERSHOR-2016	6	5	7	7	25
15-QERSHOR-2016	6	6	3	11	26
28-QERSHOR-2016	6	5	7	6	24

Aneks 2: Libri i kodeve

SourceNameJournal	<p>Titulli i gazetës</p> <p>1 = Gazeta Mapo</p> <p>2 = Gazeta Shqiptare</p> <p>3 = Panorama</p> <p>4 = Shqiptarja.com</p>
SourceDate	<p>Data e gazetës</p> <p>Data / muaji / Viti</p>
Title	Titulli i artikullit
SourcePage	Numri i faqes në të cilën shfaqet artikulli
Rubric-info	<p>Kategoria/Seksioni në të cilin artikulli është shkruar (rubrikat)</p> <p>1 = Aktualitet</p> <p>2 = Politikë</p> <p>3 = Ekonomi</p> <p>4 = Sociale</p> <p>5 = Kulturë</p> <p>6 = Ndërkombëtare</p> <p>7 = Kronikë - Kronikë</p> <p>8 = Dossier</p> <p>9 = Të Ndryshme</p> <p>10 = Reklamë</p> <p>11 = Sport</p>
AuthorName	Emri i autorit të shkrimit
Authorship	<p>Nëse shkrimi ka Autorësi, bazuar në të dhënat e AuthorName</p> <p>0 = Autorësia nuk është evidentuar/identifikuar</p> <p>1 = Autorësia shprehet qartë</p>
ArticleSizeCM2	Gjatësia e shkrimit e shprehur në centimetra katror (cm2)

ArticleSizeCM2groups	<p>Gjatësia e shkrimit e shprehur në centimetra katror (cm²) e grupuar. Përafërsisht një faqe gazete ka rreth 1291 cm² (një e katërta rreth ≈ 322 cm²)</p> <p>1 = I shkurtë, artikull më i vogël se 322 cm² (1/4 e faqes së gazetës)</p> <p>2 = I mesme, artikull ndërmjet 322 dhe 644 cm²</p> <p>3 = I zgjeruar, artikull më i madh se 644 cm²</p>
ArticleWordCount	Gjatësia e shkrimit e shprehur si numër fjalësh të përdorura
ArticleWordCountGroup	<p>Gjatësia e shkrimit e shprehur në grup bazuar në numër fjalësh të përdorura. Një faqe gazete ka rreth 2000 fjalë pa foto.</p> <p>1 = I shkurtër (0-500 fjalë)</p> <p>2 = I mesëm (500 – 1000 fjalë)</p> <p>3 = I zgjeruar (mbi 1000 fjalë)</p>
TitleWordCount	Gjatësia e titullit të artikullit e shprehur si numër fjalësh
PhotoSize	<p>Madhësia e Fotografisë</p> <p>0 = Pa Fotografi</p> <p>1 = e vogël (më pak se ¼ e artikullit)</p> <p>2 = e mesme (¼ deri në ½ e artikullit)</p> <p>3 = e madhe (Më e madhe se ½ e artikullit)</p> <p>4 = Dy ose më shumë Fotografi</p>
PhotoRelevance	<p>Relevanca/rëndësia e fotografisë së përdorur</p> <p>1 = ilustruese (Nuk ka lidhje të drejtpërdrejtë me lajmin/ngjarjen)</p> <p>2 = Relevante (lidhja është e drejtpërdrejtë me lajmin/ngjarjen)</p> <p>3 = E papërcaktuar (ka relevante me lajmin/ngjarjen por jo në mënyrë të drejtpërdrejtë)</p>
FrontPage	<p>Prania e artikullit në Faqe të Parë</p> <p>0 = Nuk Shfaqet</p> <p>1 = Po, Shfaqet në Faqe të Parë</p>
PositionFrontPage	<p>Pozicioni i artikullit në Faqe të Parë</p> <p>1 = Titull Kryesor</p> <p>2 = Dytësor - Gjithë përveç titullit kryesor</p>

Context	<p>Konteksti i artikullit</p> <p>1 = vetëm çështje e brendshme</p> <p>2 = Rajonal (përfshijë Shqipërinë / ose Shqipëria përfshihet jo direkt, nuk përmendet gjerësisht)</p> <p>3 = Ndërkombëtare (përfshijë Shqipërinë / ose Shqipëria përfshihet jo direkt, nuk përmendet gjerësisht)</p> <p>4 = E pa përcaktuar - kur artikulli mbulon një spektër të gjerë të çështjeve vendore dhe atyre evropiane</p>
Relevance	<p>Lidhja e artikullit me çështje të integritetit Evropian</p> <p>0 = nuk ka lidhje - Artikulli nuk mbulon aspak çështje që lidhen me integritimin evropian, por është identifikuar për shkak të disa fjalëve kyçe</p> <p>1 = lidhja/rëndësia e ulët – artikulli përfshin në mënyrë të tërthortë, por jo në thelb çështje që lidhen me Integritimin Evropian</p> <p>2 = lidhja/rëndësia e lartë - artikulli mbulon direkt dhe kryesisht çështje të integritetit evropian</p>
NrKeywords	<p>Numri i (lidhur) fjalëve kyçe në tekst</p> <p>1,2,3,4,5,6,7,8, më shumë se 8</p>
NrKeywordsGroup	<p>Grupimi lidhur me numrin e fjalëve kyçe në tekst</p> <p>0 = asnjë fjalë kyçe</p> <p>1 = 1 fjalë kyçe</p> <p>2 = 2 fjalë kyçe</p> <p>3 = 3 fjalë kyçe</p> <p>4 = 4 fjalë kyçe</p> <p>5 = 5 fjalë kyçe</p> <p>6 = 6 fjalë kyçe</p> <p>7 = më shumë se 7 fjalë kyçe</p>

Aneks 3: Intervista me kryeredaktorët

1. Çfarë influencon më së shumti raportimin e çështjeve evropiane përkundërjet çështjeve të brendshme në gazetën tuaj dhe pse:
 - a. Pronësia e medias
 - b. Politikat editorial
 - c. Njohuritë/aftësitë e gazetarit
 - d. Kërkesa nga lexuesit
 - e. Tjetër (nëse mund të specifikohet)
2. A janë çështjet e Integritimit Evropian tërheqëse për gazetën? Nëse po, a janë këto artikuj për të justifikuar/mbështetur një çështje të prekshme të brendshme apo janë të rëndësishme vetvetiu?
3. A ka gazetarë të specializuar për çështjet evropiane në gazetën që ju drejtoni?
4. A ka gazeta korrespondentë të BE të cilët mbulojnë çështjet evropiane?
5. A mund ta vlerësoni (nga 1 në 10) performancën e gazetarëve/gazetës tuaj përsa i përket çështjeve të integritetit, krahasuar me çështjet kombëtare/të brendshme?